

Wojciecha Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

ODZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOTEKARSTWA I

WIEDZY O REGIONIE

ul. Warszawska 1

21-500 Biała Podlaska

tel. (025) 644-21-95

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXI

Kwiecień-Maj 2002

Nr 4-5



ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TELEFON (025) 644-21-95, 632-31-26; FAX (025) 644-87-44

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXI

Kwiecień-Maj 2002

Nr 4-5

STOLICA APOSTOLSKA

LIST APOSTOLSKI W FORMIE «MOTU PROPRIO» *MISERICORDIA DEI* O NIEKTÓRYCH ASPEKTACH SPRAWOWANIA SAKRAMENTU POKUTY

Z miłosierdzia Boga, Ojca pojednania, Słowo stało się ciałem w najczystszym łonie Najświętszej Panny Maryi, aby zbawić «swój lud od jego grzechów» (*Mt 1, 21*) i otworzyć mu «drogę wiecznego zbawienia». ¹ Tę misję potwierdza św. Jan Chrzyciel, gdy wskazuje na Jezusa i mówi: «Oto Baranek Boży, który gładzi grzech świata» (*J 1, 29*). Całe dzieło i nauczanie Poprzednika jest pełnym mocy, gorącym wezwaniem do pokuty i nawrócenia, których znakiem jest chrzest, jakiego udzielał w Jordanie. Również sam Jezus poddał się temu obrzędowi pokutnemu (por. *Mt 3, 13-17*), nie dlatego, iżby sam był skażony grzechem, ale dlatego, że «pozwała zaliczyć się do grzeszników. Jest już „Barankiem Bożym, który gładzi grzech świata” (*J 1, 29*); uprzedza już „chrzest” swojej krwawej śmierci». ² Zbawienie jest więc nade wszystko odkupieniem z grzechu, jako przeszkody w przyjaźni z Bogiem, i uwolnieniem ze stanu zniewolenia, w jakim znajduje się człowiek, który uległ pokusom Złego i utracił wolność dziecka Bożego (por. *Rz 8, 21*).

Chrystus powierzył Apostołom misję, która polega na głoszeniu Królestwa Bożego i przepowiadaniu Ewangelii ku nawróceniu (por. *Mk 16, 15; Mt 28, 18-20*). Wieczorem, w dniu swego zmartwychwstania, Jezus udzielił Apostołom — gdy mie-

¹ *Mszal Rzymski*, Pierwsza prefacja adwentowa.

² *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 536.

li już rozpocząć swą misję — władzy jednania skruszonych grzeszników z Bogiem i chrystusowego Kościołem w mocy Ducha Świętego: «Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane» (J 20, 22-23).³

Historia i nieprzerwana praktyka Kościoła pokazuje, że «posługa pojednania» (2Kor 5, 18), udzielanego przez Sakramenty Chrztu i Pokuty, jest zadaniem duszpasterskim, któremu zawsze poświęcano wiele uwagi i wypełniano je z poszanowaniem dla Chrystusowego mandatu, jako istotną część misji kapłańskiej. Gdy chodzi o sprawowanie Sakramentu Pokuty, to w ciągu wieków następował jego rozwój i były uznawane różne zewnętrzne formy wyrazu, zawsze jednak Owaka zachowaniem tej samej fundamentalnej struktury, która koniecznie zawiera w sobie oprócz działania szafarza — wyłącznie biskupa lub prezbitera, który sędzi i rozgrzesza, okazuje troskę i leczy w imię Chrystusa — akty penitenta: żal za grzechy, spowiedź i zadośćuczynienie.

W Liście apostolskim *Novo Millennio ineunte* napisałem: «Pragnę wezwać do podjęcia z nową odwagą duszpasterską codziennej pedagogii chrześcijańskiej wspólnoty, która potrafi przekonująco i skutecznie zachęcać do praktyki *Sakramentu Pojednania*. Jak zapewne pamiętacie, w 1984 r. wypowiedziałem się na ten temat w posynodalnej adhortacji *Reconciliatio et paenitentia*, w której zawarłem owoce refleksji specjalnego Synodu Biskupów poświęconego tej problematyce. Wzywalem w niej, aby wszelkimi siłami przeciwdziałać kryzysowi „świadomości grzechu” (...). Gdy wspomniany Synod omawiał ten temat, wszyscy mieli przed oczyma kryzys Sakramentu Pokuty, ujawniający się zwłaszcza w niektórych regionach świata. Jego przyczyny nie zanikły bynajmniej wkrótkim okresie, jaki dzieli nas od tamtego czasu. Jednakże Rok Jubileuszowy, szczególnie mocno odwołujący się do pokuty sakramentalnej, przyniósł nam pokrzepiające doświadczenie, którego nie należy zaprzepaścić: skoro tak wielu wiernych, w tym także młodych, przystąpiło z pożytkiem do tego sakramentu, to prawdopodobnie istnieje potrzeba, aby pasterze starali się przedstawiać go i ukazywać jego wartość z większą ufnością, bardziej twórczo i konsekwentnie».⁴

Tymi słowami pragnąłem i pragnę dodać odwagi i równocześnie gorąco zachęcić mych Braci Biskupów — a przez nich również wszystkich prezbiterów — do szczególnej troski o sprawowanie Sakramentu Pojednania, czego domaga się również autentyczna miłość i prawdziwa sprawiedliwość duszpasterska,⁵ przypominając im, iż każdy wierny, posiadający konieczną dyspozycję wewnętrzną, ma prawo do otrzymania osobiście daru sakramentalnego.

³ Por. *Kodeks Prawa Kanonicznego*, kan. 213 i 843, § 1.

⁴ Por. Sobór Trydencki, Sesja XIV, *De sacramento paenitentiae*, kan. 3; DS 1703.

⁵ N. 37: AAS 93 (2001) 292.

Do rozeznania dyspozycji penitentów, jakiego musi dokonać szafarz, aby rozsądzić, czy można udzielić rozgrzeszenia czy też nie, jak również by nałożyć odpowiednią pokutę, trzeba, aby wierny, oprócz rachunku sumienia, żalu i postanowienia nie grzeszenia w przyszłości,⁶ wyznał jeszcze swoje grzechy. W tym sensie Sobór Trydencki zadeklarował, iż jest konieczne «na mocy prawa Bożego wyznac wszystkie i każdy z osobna grzechy śmiertelne».⁷ Kościół zawsze dostrzegał istotowy związek pomiędzy osądem powierzonym kapłanem sprawującym ten sakrament i koniecznością, by penitenci wyznali swe grzechy,⁸ poza wyjątkiem niemożliwości. Dlatego też, ponieważ integralne wyznanie grzechów ciężkich z ustanowienia Bożego stanowi konstytutywną część sakramentu, nie jest ono w żaden sposób pozostawione do wolnej dyspozycji duszpasterzy (dyspensa, interpretacja, lokalne zwyczaje itp.). Jedynie kompetentna władza kościelna określa — w odpowiednich przepisach dyscyplinarnych — kryteria pozwalające odróżnić rzeczywistą niemożliwość wyznania grzechów od innych sytuacji, w których niemożliwość jest tylko pozorna lub w każdym razie do przewyciężenia.

W dzisiejszych okolicznościach duszpasterskich, wychodząc naprzeciw pełnym niepokojom prośbom licznych Braci w biskupstwie, uważam za słuszne przypomnieć — w duchu jedności i odpowiedzialności właściwej całemu Episkopatowi⁹ — niektóre obowiązujące przepisy prawa kanonicznego dotyczące tego sakramentu, precyzując niektóre ich aspekty, aby pobudzić do troski, by był jak najlepiej sprawowany. Chodzi o to, aby wiernie zachować i uczynić bardziej skutecznym i owocnym udzielanie daru, który Pan Jezus powierzył Kościołowi po zmartwychwstaniu (por. J 20, 19-23). Wydaje się to szczególnie konieczne wobec faktu, że w niektórych regionach można zaobserwować odchodzenie od spowiedzi indywidualnej, połączone z bezprawnym uciekaniem się do «absolucji generalnej» albo «zbiorowej», tak że nie uważa się już za formę nadzwyczajną, stosowaną w sytuacjach rzeczywiście wyjątkowych. Na skutek samowolnego rozszerzenia pojęcia *poważnej konieczności*¹⁰ w praktyce traci się z oczu wierność pochodzącej z ustanowienia Bożego strukturze sakramentu, czyli konieczność spowiedzi indywidualnej, co prowadzi do wielkich szkód w życiu duchowym wiernych i w świętości Kościoła.

⁶ Por. Sobór Trydencki, Sesja XIV, *Doctrina de sacramento paenitentiae*, rozdz. IV: DS 1676.

⁷ Tamże, kan. 7: DS 1707.

⁸ Por. tamże, rozdz. V: DS 1679; Sobór Florencki, *Decr. pro Armeniis* (22 listopada 1439): DS 1323.

⁹ Por. kan. 392; Sobór Watykański II, Konst. Dogm. o Kościele *Lumen gentium*, 23.27; Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele *Christus Dominus*, 16.

¹⁰ Por. kan. 961, § 1, 2.

Dlatego też, wysłuchawszy w tej sprawie zdania Kongregacji Nauki Wiary, Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz Papieskiej Rady ds. Interpretacji Tekstów Prawnych, jak również czcigodnych Braci Kardynałów przewodniczących dykasterii Kurii Rzymskiej, potwierdzając naukę katolicką odnośnie do Sakramentu Pokuty i Pojednania ujętą syntetycznie w Katechizmie Kościoła Katolickiego,¹¹ świadom mojej odpowiedzialności duszpasterskiej i w pełnym przekonaniu o zawsze aktualnej konieczności i skuteczności tego sakramentu, rozporządzam, co następuje:

1. Ordynariusze przypomną wszystkim szafarzom Sakramentu Pokuty, że powszechne prawo Kościoła, stosując doktrynę katolicką w tej materii, stanowi, że:

a) «Indywidualna i integralna spowiedź oraz rozgrzeszenie stanowią jedyny zwyczajny sposób, przez który wierny, świadomy grzechu ciężkiego, dostępuje pojednania z Bogiem i Kościołem. Jedynie niemożliwość fizyczna lub moralna zwalnia od takiej spowiedzi. W takim wypadku pojednanie może się dokonać również innymi sposobami».¹²

b) Dlatego «każdy, komu na mocy urzędu została zlecona troska duszpasterska, jest obowiązany dbać o to, żeby wierni jemu powierzeni mogli się wyspowiadać, jeśli w sposób uzasadniony o to proszą, a także by dać im sposobność przystępowania do indywidualnej spowiedzi, w ustalonych i dogodnych dla nich dniach i godzinach».¹³

Ponadto wszyscy kapłani posiadający upoważnienie do sprawowania Sakramentu Pokuty, niech okażą zawsze pełną gotowość do udzielania go, gdy wierni w sposób uzasadniony o to proszą.¹⁴ Brak gotowości przyjęcia zranionych owiec, co więcej, wychodzenia im, naprzeciw, aby na nowo przyprowadzić je do owczarni, byłby bolesnym znakiem zaniku świadomości duszpasterskiej u tego, kto na mocy święceń kapłańskich winien odzwierciedlać w sobie postać Dobrego Pasterza.

2. Ordynariusze miejsca, jak również proboszczowie oraz rektorzy kościołów i sanktuariów winni okresowo sprawdzać, czy faktycznie wierni mają możliwie najbardziej ułatwiony dostęp do spowiedzi. W szczególności zaleca się, by spowiednicy byli obecni i widoczni w miejscach kultu w określonych godzinach, wyznaczonych według rozkładu dostosowanego do rzeczywistej sytuacji penitentów, a zwłaszcza gotowość do spowiadania przed Mszami świętymi, jak również, gotowość do wyjścia naprzeciw potrzebom wiernych także podczas celebracji Mszy świętych, jeśli są obecni inni kapłani.¹⁵

¹¹ Por. nn. 980-987; 1114-1134; 1420-1498.

¹² Kan. 960.

¹³ Kan. 986, § 1.

¹⁴ Por. Sobór Watykański II, Dekret o posłudze i życiu kapłanów *Presbyterorum ordinis*, 13; *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*, n. 10, b, *editio typica*, 1974.

¹⁵ Por. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Responsa ad dubia proposita: «Notitia»*, 37 (2001) 259-260.

3. Ponieważ «wierny jest zobowiązany wyznać co do liczby i rodzaju wszelkie grzechy ciężkie popełnione po chrzcie, a jeszcze przez władzę kluczy Kościoła bezpośrednio nie odpuszczone i nie wyznane w indywidualnej spowiedzi, które sobie przypomina po dokładnym rachunku sumienia»,¹⁶ należy potępić jakkolwiek zwyczaj, który ograniczałby wyznanie do ogólnego oskarżenia lub jedynie jednego albo kilku grzechów uważanych za bardziej znaczące. Z drugiej strony, mając na uwadze, iż wszyscy wierni są powołani do świętości, zaleca się im, by wyznawali także grzechy powszednie.¹⁷

4. W świetle i w kontekście poprzednich norm winna być rozumiana i prawidłowo stosowana absolucja wielu penitentów równocześnie bez uprzedniej spowiedzi indywidualnej, przewidziana w kan. 961 KPK. Ma ona, bowiem «charakter nadzwyczajny»¹⁸ i w sposób ogólny nie może być udzielona, chyba że:

1° zagraża *niebezpieczeństwo śmierci* i brak czasu na to, by kapłan lub kapłani wyspowiadali poszczególnych penitentów;

2° istnieje poważna konieczność, a mianowicie, kiedy z uwagi na liczbę penitentów nie ma dostatecznie dużo spowiedników do należytego wyspowiadania każdego z osobna w odpowiednim czasie, na skutek czego penitenci bez własnej winy muszą pozostawać przez długi czas bez łaski sakramentalnej albo Komunii świętej; nie jest uważane za dostateczną konieczność, gdy nie ma wystarczającej liczby spowiedników jedynie z powodu wielkiego napływu penitentów, jaki może się zdarzyć podczas jakiejś wielkiej uroczystości lub pielgrzymki».¹⁹

Odnośnie do przypadku *poważnej konieczności* uściśla się, co następuje:

a) Chodzi o sytuacje, które obiektywnie są wyjątkowe, jak te, które mogą mieć miejsce na terenach misyjnych czy w odizolowanych wspólnotach wiernych, do których kapłan może dotrzeć jedynie raz lub niewiele razy w roku, czy też gdy warunki wojenne, meteorologiczne albo tym podobne okoliczności na to pozwalają.

b) Dwa warunki, jakie zostały podane w kanonie dla zaistnienia poważnej konieczności, są nierozłączne, dlatego nigdy nie jest wystarczająca jedynie niemożliwość «należytego» wyspowiadania poszczególnych osób «w odpowiednim czasie» z powodu niewystarczającej liczby kapłanów; taka niemożliwość musi się wiązać z faktem, że w przeciwnym razie penitenci byłby zmuszeni bez ich winy do pozostawania «przez długi czas» bez możliwości otrzymania łaski sakramentalnej. Dlatego trzeba wziąć pod uwagę całościową sytuację penitentów i diecezji,

¹⁶ Kan. 988, § 1.

¹⁷ Por. kan. 988, § 2; Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Reconciliatio et Paenitentia* (2 grudnia 1984), 32: *AAS* 77(1985) 267; *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 1458.

¹⁸ Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Reconciliatio et Paenitentia* (2 grudnia 1984), 32: *AAS* 77(1985) 267.

¹⁹ Kan. 961, § 1.

jeśli chodzi o jej organizację duszpasterską i możliwość dostępu wiernych do Sakramentu Pokuty.

c) Pierwszy warunek, niemożliwość «należytego» wysłuchania spowiedzi «w odpowiednim czasie», odnosi się jedynie do czasu, jaki rozsądnie jest potrzebny do spełnienia tego, co istotne, by sakrament był udzielony w sposób ważny i godny, nie zaś do dłuższej duszpasterskiej rozmowy, która może być odłożona do chwili, gdy okoliczności będą bardziej sprzyjające. Czas rozsądnie potrzebny do wysłuchania spowiedzi będzie zależał od rzeczywistych możliwości spowiednika lub spowiedników oraz od samych penitentów.

d) Jeśli chodzi o drugi warunek, potrzeba roztropnego osądu, aby ocenić, jak długi powinien być okres pozbawienia łaski sakramentalnej, aby zaistniała prawdziwa niemożliwość zgodnie z kanonem 960, skoro nie ma zagrażającego niebezpieczeństwa śmierci. Osąd taki nie jest roztropny, jeśli wypacza sens niemożności fizycznej lub moralnej, co na przykład miałyby miejsce, gdyby zostało uznane, iż okres krótszy od jednego miesiąca oznaczałby pozostawanie «przez długi czas» w stanie braku tejże łaski.

e) Nie jest dozwolone tworzenie lub dopuszczanie sytuacji pozornej *poważnej niemożliwości*, wynikającej z zaniedbań w zwyczajnym sprawowaniu sakramentu wskutek nie zachowywania wyżej wskazanych norm,²⁰ a tym bardziej z opowiadania się penitentów za absolucją generalną, tak jakby chodziło o możliwość normalną i równoważną z dwiema zwyczajnymi formami sprawowania wskazanymi przez Rytuał.

f) Sam wielki napływ penitentów nie stanowi wystarczającej konieczności, nie tylko przy okazji wielkiego święta czy pielgrzymki, ale również z powodu turystyki czy innych podobnych racji pojawiających się przy wzrastającym przemieszaniu się osób.

5. Osąd, czy zachodzą warunki określone przez normę kanonu 961, § 1, 2, nie należy do spowiednika, ale do «biskupa diecezjalnego, który wzięwszy pod uwagę kryteria uzgodnione z pozostałymi członkami Konferencji Episkopatu, może określić wypadek takiej konieczności».²¹ Te pastoralne kryteria winny być wyrazem dążenia do całkowitej wierności, w okolicznościach danego terytorium, fundamentalnym kryterium wyrażonym w powszechnym prawie Kościoła, które zresztą opierają się na wymaganiach wynikających z samego Sakramentu Pokuty ujmowanego w takiej strukturze, w jakiej został ustanowiony przez Boga.

6. Ponieważ w materii tak istotnej dla życia Kościoła pełna harmonia pomiędzy różnymi Episkopatami w świecie ma fundamentalne znaczenie, Konferencje Episkopatów zgodnie z normą kanonu 455 § 2 KPK jak najszybciej prześlą do

²⁰ Por. wyżej nn. 1 i 2.

²¹ Kan. 961, § 2.

Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów tekst norm, jakie mają zamiar wydać lub uaktualnić w świetle tego *Motu proprio* o zastosowaniu kanonu 961 KPK. Będzie to sprzyjało umocnieniu komunii pomiędzy biskupami całego Kościoła i zachęci wiernych we wszystkich zakątkach świata, aby obficie czerpali ze źródeł miłosierdzia Bożego, które nieustannie tryskają w Sakramencie Pojednania.

W duchu tej komunii wskazane jest, aby biskupi diecezjalni zreferowali wobec własnych Konferencji Episkopatu, czy w granicach ich jurysdykcji mają miejsce przypadki *poważnej konieczności*. Z kolei zadaniem Konferencji Episkopatu będzie poinformować wyżej wymienioną Kongregację o faktycznej sytuacji na ich terytorium i o ewentualnych zmianach, jakie winny być poczynione w przyszłości.

7. Odnośnie do osobistych dyspozycji penitentów przypomina się, że:

a) «By wierny ważnie korzystał z sakramentalnej absolucji udzielonej wielu penitentom jednocześnie, wymaga się nie tylko odpowiedniej dyspozycji, lecz również postanowienia, że we właściwym czasie wyzna grzechy ciężkie, których teraz wyznać nie może».²²

b) O ile to możliwe, również w przypadku bliskiego niebezpieczeństwa śmierci, należy wezwać wiernych «do wzbudzenia przez każdego aktu żalu».²³

c) Jest jasne, iż nie mogą ważnie otrzymać rozgrzeszenia penitenci, którzy habitualnie żyją w stanie grzechu ciężkiego i nie mają zamiaru zmienić swej sytuacji.

8. Biorąc pod uwagę pozostający w mocy przepis, według którego «każdy wierny, po osiągnięciu wieku rozeznania, obowiązany jest przynajmniej raz w roku wyznać wiernie wszystkie swoje grzechy ciężkie»,²⁴ «ten, komu zostają odpuszczone grzechy ciężkie przez absolucję generalną, powinien jak najszybciej przy nadarzającej się okazji odbyć spowiedź indywidualną, zanim przyjmie następną absolucję generalną, chyba że istnieje słuszna przyczyna».²⁵

9. Odnośnie do *miejsca* celebracji sakramentu i *konfesjonalu* należy mieć na uwadze, że:

a) «Miejscem właściwym przyjmowania spowiedzi jest kościół lub kaplica»,²⁶ choć jest jasne, iż racje duszpasterskie mogą usprawiedliwiać sprawowanie tego sakramentu w innych miejscach.²⁷

b) Normy co do konfesjonalu winny być ustanowione przez poszczególne Konferencje Episkopatu. Zagwarantują one, że konfesjonał będzie umieszczony

²² Kan. 962, § 1.

²³ Kan. 962, § 2.

²⁴ Kan. 989.

²⁵ Kan. 963.

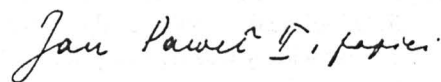
²⁶ Kan. 964, § 1.

²⁷ Por. kan. 964, § 3.

«w miejscu widocznym» oraz że będzie «zaopatrzone w kratę», tak aby mogli z niego swobodnie korzystać pragnący tego wierni i sami spowiednicy.²⁸

Zarządzam, aby wszystko, co postanowiłem w tym Liście apostolskim w formie *Motu proprio*, obowiązywało w pełni i trwale oraz by było zachowywane od dnia dzisiejszego, chociażby istniała jakakolwiek inna dyspozycja przeciwna. To, co postanowiłem w tym Liście, ze swej natury odnosi się także do czcigodnych Katolickich Kościołów Wschodnich, zgodnie z odpowiednimi kanonami ich własnego Kodeksu.

W Rzymie, u grobu św. Piotra, 7 kwietnia, w II Niedzielę Wielkanocną czyli Miłosierdzia Bożego, w roku Pańskim 2002, dwudziestym czwartym mego pontyfikatu.



Źródło: DRUKARNIA WATYKAŃSKA / LIBRERIA EDITRICE VATICANA

NIEZASTĄPIONA WARTOŚĆ SAKRAMENTU POKUTY PRZESŁANIE OJCA ŚWIĘTEGO DO SPOWIEDNIKÓW

W dniach 11-15 marca Penitencjaria Apostolska zorganizowała kurs dla spowiedników w bazylikach rzymskich, dla młodych księży i kleryków przygotowujących się do kapłaństwa, poświęcony problematyce sakramentu pokuty. Do uczestników kursu Ojciec Święty skierował za pośrednictwem Propenitencjarza Większego abpa Luigiego De Magistrisa przesłanie, w którym podkreślił, że obchody Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 uświadomiły na nowo pasterzom oraz wiernym rolę i znaczenie sakramentu pokuty w życiu chrześcijańskim.

Do czcigodnego Brata
Abpa Luigiego De Magistrisa
Propenitencjarza Większego

1. Także w tym roku Pan udziela mi radości skierowania mych słów do waszej dykasterii. Pozdrawiam serdecznie ciebie, czcigodny bracie, jak również prałatów i oficjałów Penitencjarii Apostolskiej oraz zakonników z różnych rodzin zakonnych, którzy pełnią posługę pojednania w bazylikach patriarchalnych Rzymu. Pozdra-

²⁸ Por. kan. 964, § 2; Papieska Rada ds. Interpretacji Tekstów Prawnych, *Responsa ad propositum dubium: de loco excipiendi sacramentales confessiones* (7 lipca 1998): *AAS* 90 (1998) 711.

wiam szczególnie młodych kapłanów i kandydatów do kapłaństwa uczestniczących w tradycyjnym kursie dotyczącym forum wewnętrznego, który Penitencjaria organizuje w ramach posługi kościelnej.

Pragnę, by niniejsze przesłanie było odczytane jako świadectwo uznania Papieża nie tylko dla urzędu Penitencjarii, jego wikariusza w zwyczajnym wykonywaniu władzy Kluczy, ale również dla ofiarności ojców penitencjarzy, którzy w bezpośrednim kontakcie z sumieniem poszczególnych penitentów pełnią posługę pojednania, i wreszcie dla poświęcenia, z jakim młodzi kapłani i kandydaci do kapłaństwa przygotowują się do wzniosłej posługi spowiednika.

2. Misję kapłana sugestywnie ujmują znane słowa św. Pawła: «spełniamy posłannictwo jakby Boga samego, który przez nas udziela napomnień. W imię Chrystusa prosimy: pojednajcie się z Bogiem!» (2 Kor 5, 20).

Przy tej okazji pragnę podjąć i pogłębić myśl, którą już przedstawiłem na pierwszej audiencji dla członków Penitencjarii Apostolskiej i ojców penitencjarzy patriarchalnych bazylik rzymskich, 30 stycznia 1981 r. Powiedziałem wówczas: «Sakrament pokuty (...) jest nie tylko narzędziem ukierunkowanym na zniszczenie grzechu — aspekt negatywny — ale cennym ćwiczeniem cnoty, samym w sobie zadośćuczynieniem za grzechy, niezastąpioną szkołą duchowości, intensywną i w najwyższym stopniu pozytywną działalnością odradzania w duszach «vir perfectus», «in mensuram aetatis plenitudinis Christi» (por. Ef 4, 13)». Chciałbym podkreślić tę «pozytywną» skuteczność sakramentu i zachęcić kapłanów, by sami korzystali z niego jako z wartościowej pomocy na drodze własnego uświęcenia i posługiwali się nim również jako kwalifikowaną formą kierownictwa duchowego.

Istotnie, świętość, a szczególnie świętość kapłańską można w praktyce osiągnąć tylko przy regularnym, pokornym i ufym korzystaniu z sakramentu pokuty, pojmowanego jako narzędzie łaski, konieczne, gdy ta została — niestety — utracona z powodu grzechu śmiertelnego, i korzystne, gdy nie miał miejsca grzech śmiertelny; dlatego spowiedź sakramentalna jest sakramentem żywych, który nie tylko powoduje wzrost łaski, lecz także umacnia cnoty i pomaga zapanować nad skłonnościami odziedziczonymi wskutek grzechu pierworodnego, a nasilonymi przez grzechy osobiste.

3. Do największych darów, których Pan nam udzielił w Roku Świętym 2000, zaliczam odrodzenie się u wielu wiernych świadomości decydującej roli, jaką sakrament pokuty odgrywa w życiu chrześcijańskim, i w konsekwencji napawający otuchą wzrost liczby tych, którzy z niego korzystają.

Oczywiście na drodze chrześcijańskiej ascezy Pan może bezpośrednio kierować duszami w sposób przekraczający zwyczajne pośrednictwo sakramentalne. Nie wyklucza to jednak konieczności korzystania z sakramentu pokuty ani podporządkowania charyzmatów władzy hierarchii. To właśnie wyraża znany fragment z Pierwszego Listu do Koryntian, gdzie Paweł apostoł stwierdza: «I tak ustanowił Bóg w Kościele naprzód apostołów, po wtóre proroków, po trzecie nauczycieli...», i tak dalej (por. 1 Kor 12, 28-31).

W tekście jest jasno ukazany porządek hierarchiczny różnych funkcji — instytucjonalnych i charyzmatycznych — w strukturze życia Kościoła. Święty Paweł potwierdza później to nauczanie w całym 14. rozdziale tego samego listu, gdzie wyraża zasadę podporządkowania darów charyzmatycznych swemu autorytetowi apostoła. Odwołuje się przy tym bez wahania do słowa «*chece*» i form trybu rozkazującego.

4. Jednak to sam Pan Jezus, źródło każdego charyzmatu, potwierdził w sposób najbardziej uroczysty niezastąpioną rolę — dla życia łaski — sakramentu pokuty, powierzonego przez Niego apostołom i ich następcom: «Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane» (J 20, 22-23).

Nie jest zatem zgodna z wiarą chęć sprowadzenia odpuszczenia grzechów do kontaktu, że tak powiem, prywatnego i indywidualnego między sumieniem poszczególne wiernego i Bogiem. Z pewnością grzech nie zostaje przebaczone, gdy brak jest osobistego żalu, ale w obecnym porządku Opatrzności odpuszczenie jest uzależnione od wypełnienia pozytywnej woli Chrystusa, który związał odpuszczenie z posługą Kościoła, a przynajmniej z rzeczywistą wolą skorzystania z niej jak najszybciej, gdy nie ma możliwości odbycia od razu spowiedzi sakramentalnej.

Równie błędne jest przekonanie, w myśl którego, nie zaprzeczając pozytywnej wartości sakramentu pokuty, pojmuje się go jednak jako coś dodatkowego, ponieważ przebaczenie Pańskie zostało dane *semel pro semper* — «raz na zawsze» na Kalwarii i aplikacja sakramentalna Bożego miłosierdzia nie wydaje się konieczna do odzyskania łaski.

5. Warto także podkreślić, że sakrament pokuty nie jest aktem terapii psychologicznej, ale rzeczywistością nadprzyrodzoną, mającą przywrócić w sercu pogodę ducha i pokój, które są owocami łaski. Nawet gdyby uznano za użyteczne zastosowanie metod psychologicznych zewnętrznych w stosunku do sakramentu, mogłyby one być z roztropnością zalecane, ale absolutnie nie narzucone (por. przez analogię Monit Świętego Oficjum z dnia 15 lipca 1961, n. 4).

Gdy chodzi zaś o specyficzne formy ascetyzmu, które można by zasugerować penitentowi, spowiednik może je zalecać pod warunkiem, że nie są one zainspirowane koncepcjami filozoficznymi czy religijnymi sprzecznymi z prawdą chrześcijańską, jak na przykład te, które sprowadzają człowieka do jednego z elementów natury albo, przeciwnie, wywyższają go jako dysponującego absolutną wolnością. Łatwo rozpoznać, zwłaszcza w tym ostatnim przypadku, odnowioną formę pelagianizmu.

6. Kapłan, szafarz sakramentu, powinien mieć na uwadze te prawdy, zarówno gdy ma do czynienia z pojedynczym penitentem, jak i w nauczaniu katechetycznym udzielanym wiernym.

Skądinąd jest oczywiste, że kapłani, jako korzystający z sakramentu pokuty, winni stosować przede wszystkim do samych siebie te pewniki i odnośne wskazania praktyczne. Pomoże im to w dążeniu do świętości osobistej, jak również

w żywym i skutecznym apostołstwie, które powinni realizować przede wszystkim poprzez przykład: *verba movent, exempla trahunt*.

Tymi kryteriami w sposób szczególny winni się kierować kapłani — spowiednicy i kierownicy duchowi — w prowadzeniu kandydatów do kapłaństwa i do życia konsekrowanego. Sakrament pokuty jest głównym narzędziem w rozeznawaniu powołania. Aby móc dążyć do celu, jakim jest kapłaństwo, konieczna jest bowiem cnota dojrzała i solidna, to znaczy taka, która gwarantuje, na ile to możliwe *in humanis*, uzasadnioną perspektywę wytrwania w nim w przyszłości. To prawda, że Pan — jak to uczynił z Szawłem na drodze do Damaszku — może w jednej chwili przemienić grzesznika w świętego. Jednak nie jest to zwykła droga Opatrzności. Dlatego osoba odpowiedzialna za dopuszczenie kandydata do przygotowywania się do kapłaństwa musi mieć hic et nunc pewność co do jego aktualnej zdatności. Jeżeli dotyczy to każdej cnoty i postawy moralnej, to jest oczywiste, że wymaga się tego szczególnie, gdy chodzi o czystość, gdyż przyjąwszy święcenia, kandydat będzie zobowiązany do wieczystego celibatu.

7. Zawieram te rozważania, które zamieniają się teraz w usilną prośbę, Jezusowi, Najwyższemu i Wiecznemu Kapłanowi. Niech Najświętsza Dziewica, Matka Kościoła, wstawia się u swego Syna, aby zechciał dać swemu Kościołowi świętych penitentów, świętych kapłanów i świętych kandydatów do kapłaństwa.

Wraz z tym życzeniem z serca udzielam wszystkim Apostolskiego Błogosławieństwa.

W Watykanie, dnia 15 marca 2002 r.



LIST PAPIESKI DO SEKRETARZA STANU KARD. ANGELO SODANO

Do kard. Angelo Sodano
Sekretarza Stanu

W obliczu dramatycznej sytuacji w Ziemi Świętej pragnę raz jeszcze zwrócić się z apelem do całego Kościoła, aby wszyscy wierzący jeszcze żarliwiej modlili się za społeczeństwa nękane przemocą o niespotykanej dotąd sile. Właśnie w tym czasie, gdy serca chrześcijan zwracają się ku miejscom, gdzie Pan Jezus cierpiał, umarł i zmartwychwstał, docierają do nas coraz bardziej tragiczne wiadomości, które pogłębiają niepokój opinii publicznej, dając obraz niepowstrzymanej fali nieludzkiego okrucieństwa.

W obliczu nieustępliwej zawziętości, która obie strony konfliktu prowadzi na drogę odwetu i zemsty, zaniepokojeni ludzie wierzący odczuwają potrzebę żarliwej modlitwy do Boga, bo tylko On jest w stanie przemienić serce człowieka, nawet najbardziej zatwardziałe.

W przyszłą niedzielę, 7 kwietnia, Kościół będzie przeżywał w sposób szczególnie tajemnicę Miłosierdzia Bożego, dziękując Temu, który wziął na siebie nędzę naszego człowieczeństwa. Czyż nie jest to niezwykle odpowiednia okazja do tego, by skierować do Nieba wspólną modlitwę o przebaczenie i miłosierdzie oraz wyprosić u Serca Bożego specjalną łaskę dla tych, którzy, nie licząc się z kosztami, mogą i powinni podjąć właściwe kroki, aby doprowadzić strony konfliktu do sprawiedliwego porozumienia, respektującego prawa i godność wszystkich?

Dlatego chciałbym Cię prosić, czcigodny Bracie, abys — w sposób, który uznasz za najbardziej stosowny — powiadomił pasterzy różnych Kościołów partykularnych o tym moim pragnieniu i zaprosił ich do wspólnej modlitwy w przyszłą niedzielę, w tej godzinie tak bardzo groźnej dla całej ludzkości. Oby dzięki temu mogło dotrzeć do drogiej wierzącym trzech monoteistycznych religii ziemi przesłanie autentycznego i trwałego pokoju.

Z tym życzeniem, płynącym z głębi mojego serca, udzielam Tobie oraz wszystkim braciom w biskupstwie mego specjalnego Apostolskiego Błogosławieństwa.

Watykan, 4 kwietnia 2002 r.

Jan Paweł II, papież

Z OKAZJI UROCZYSTOŚCI W MUROWANIA KAMIENIA WĘGIELNEGO POD ŚWIĄTYNIĘ BOŻEJ OPATRZNOŚCI W WARSZAWIE

Jego Eminencja
Kard. Franciszek Macharski
Metropolita Krakowski

Drogi Księżę Kardynale,

W dniu 2 maja na Polach Wilanowskich w Warszawie będzie miała miejsce szczególna uroczystość: wmurowanie kamienia węgielnego pod Świątynię Bożej Opatrzności. Jak wiadomo, Kościół w Polsce, podejmując tę budowę, pragnie zre-

alizować wotum, jakie w 1791 roku złożyli posłowie Sejmu Czteroletniego, w podzięce za Konstytucję 3 maja.

Wiemy, jak wielkie nadzieje wiązano z tą Ustawą Rządową, słusznie upatrując w niej narzędzie odbudowy struktur politycznych i społecznych w Ojczyźnie po pierwszym rozbiornie. Nie było dane Polakom wprowadzić jej w życie, a nadzieje zdawały się gasnąć wraz z cierpieniem, jakie niesły kolejne rozbiory, powstania i niewola. Wydaje się jednak, że nieustanne powracanie do ducha owego pamiętnego 3 maja, do tych patriotycznych uczuć, do umiłowania dobra wspólnego okupionego daniną krwi i do pragnienia budowania Ojczyzny w oparciu o wspólny wysiłek wszystkich stanów było źródłem mocy dla kolejnych pokoleń, które nie uległy dziejowym burzom i przeniosły w sercach, umysłach i obyczajach wolność Rzeczypospolitej aż do dnia jej odrodzenia.

Wierzę, że obecny powrót do obietnic ojców Konstytucji 3 maja będzie dla wszystkich moich Rodaków okazją do odnowy ducha, jaki towarzyszył jej powstaniu. Ufam, że ta świątynia stanie się symbolem patriotyzmu, który jest umiłowaniem Ojczyzny, ofiarnym oddaniem dla dobra wspólnego, bratnią jednością wszystkich jej mieszkańców, jak też dążeniem do pomnażania jej materialnego i duchowego dziedzictwa przez umiejętne czerpanie z dorobku innych narodów. Modłę się, aby była też znakiem wiary Polaków i ufności zawierzenia Bożej Opatrzności teraźniejszych i przyszłych losów naszej Ojczyzny.

Z tymi myślami i z tą nadzieją pragnę uczestniczyć w warszawskiej uroczystości. Proszę Cię zatem, Drogi Bracie, abys jako specjalny papieski Wysłannik zechciał być świadkiem mojej duchowej obecności. Proszę też, abys przekazał Uczestnikom ceremonii, Kościołowi w Warszawie i w całej Polsce oraz wszystkim moim Rodakom zapewnienie o mojej nieustannej pamięci w modlitwie i Apostolskie Błogosławieństwo.

Watykan, 24 kwietnia 2002 r.

Jan Paweł II, papież

EPISKOPAT POLSKI

Apel Biskupów Polskich w sprawie pokoju Jednej Rodziny Ludzkiej Bracia i Siostry!

1. Pokój jest darem Chrystusa Zmartwychwstałego. Pokój, to pierwsze słowo, jakie apostołowie usłyszeli od Chrystusa po Jego zwycięstwie nad śmiercią (por. J 20.19). Pokój, który przekazuje Chrystus, opiera się na orędziu, jakie On przynosi do ludzkości: „Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam. Nie tak jak daje świat, Ja wam daję” (J 14, 27). Tak więc pokój, udzielony przez Chrystusa Zmartwychwstałego, to pojednanie człowieka z Bogiem, ze światem i bliźnim, to przezwycięzenie grzechu, jako głównego źródła podziałów i wojen. Dopiero człowiek pojednany z Bogiem i ludźmi może być skutecznym i wiarygodnym świadkiem, czyniącym pokój przez prawdę w miłości. Pokój jest zawsze owocem sprawiedliwości w dziedzinie religijnej, społecznej i politycznej. Jest także owocem międzyludzkiej solidarności. Nie można osiągnąć pokoju bez wzajemnego przebaczenia. W ten tylko sposób można szukać nadrzędnego dobra jakim jest współzycie i współpraca ludów i narodów, zwłaszcza tych, które żyją na sąsiadujących ze sobą terenach. Wielokrotnie w ciągu dziejów, i tych dawnych i tych najnowszych, ludzkość mogła się przekonać o tym, że wojna najczęściej jest przejawem egoizmu, a nawet gdy jest podejmowana w celach obronnych, przynosi ogromne zniszczenia i powoduje głębokie ludzkie dramaty.

2. Rodzina ludzka, związana wspólnym pochodzeniem od Boga Stwórcy, dziś, gdy środki zniszczenia powodują tak nieobliczalne konsekwencje, musi odrzucić przemoc i terroryzm zwłaszcza podejmowany w imię Boga, jako sposoby dążenia do rozwiązywania jawiących się konfliktów. Dzięki środkom masowego przekazu, każdy człowiek żyjący dziś na kuli ziemskiej może się przekonać, że wywoływanie konfliktów na tle roszczeniowym, rasowym czy religijnym prowadzi zawsze do łamania podstawowych praw człowieka i musi być powszechnie uznane za zbrodnie przeciw ludzkości.

3. Długotrwały konflikt bałkański, wojny na kontynencie afrykańskim, a ostatnio krwawy konflikt w Ziemi Świętej uświadamiają nam wszystkim, że tylko sprawiedliwy pokój, respektujący podmiotowość i wynikające z niej prawa ludów i narodów, zdolny jest zagwarantować prawa człowieka.

4. My, Biskupi Polscy, Synowie Narodu, który doznał tak wielu cierpień, zwłaszcza w ostatnich dwustu latach, apelujemy do zwaśnionych stron na Ziemi naszego

Pana Jezusa Chrystusa, Ziemi drogiej i bliskiej wyznawcom Jednego Boga o natychmiastowe zaprzestanie działań wojennych. Koniecznym jest uznanie prawa do własnego państwa Palestyńczyków i Izraela. Niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań o charakterze międzynarodowym, które utrwałyby pokój w tej części świata.

5. Wkroczyliśmy w nowy dwudziesty pierwszy wiek i w nowe, trzecie już tysiąclecie chrześcijaństwa. Na początku bieżącego roku w swym Orędziu na Światowy Dzień Pokoju Ojciec Święty napisał: „Filarami prawdziwego pokoju są sprawiedliwość i ten szczególny rodzaj miłości, jakim jest przebaczenie” (nr 2).

6. Po zakończeniu najdramatyczniejszej z wojen, gdy tylu ludzi zginęło w czasie działań zbrojnych, a miliony innych zostało zamordowanych tylko dlatego, że nazistowska czy komunistyczna ideologia nie dawała im prawa do życia, my, pokolenie dwudziestego pierwszego wieku, opierając się na ewangelicznych wartościach, apelujemy w imię humanizmu o zaprzestanie działań wojennych na całym świecie, a zwłaszcza w Ziemi Świętej, drogiej i bliskiej Chrześcijanom, Żydom i Muzułmanom. Ta ziemia, na której dziś łamane są fundamentalne prawa człowieka, a miejsca święte, jak Bazylika Narodzenia w Betlejem, są areną krwawych zmagania, musi się stać symbolem rzeczywistego dialogu, pokojowego współzycia i współpracy ludów i narodów, które uznają Jednego Boga. Niech ludzie tam zamieszkujący poczują się braćmi podającymi sobie przyjazne dłonie. Pragniemy raz jeszcze przywołać słowa cytowanego już papieskiego Orędzia: „Prawdziwy pokój jest owocem sprawiedliwości, cnoty moralnej i gwarancji prawnej, która czuwa nad pełnym poszanowaniem praw oraz obowiązków i równym rozdziałem dobrodziejstw i ciężarów. Skoro jednak sprawiedliwość ludzka jest zawsze słaba i niedoskonała, zdana na egoizm i ograniczenia, zarówno osób jak i całych grup, należy ją potraktować w duchu przebaczenia i w pewnym sensie uzupełnić przebaczeniem, które goi rany i odnawia zakłócone relacje pomiędzy ludźmi” (nr 3).

7. Zdajemy sobie sprawę z tego, że pokój domaga się ustępstw, które mogą być trudne, a nawet bolesne, ale alternatywą jest bezsens życia w ciągłym zagrożeniu. Dla wszystkich jest ono przyczyną paraliżu życia społecznego, publicznego, a zwłaszcza rodzinnego. Co więcej! Taka sytuacja dramatycznie rzutuje na wychowanie młodych pokoleń, które, wzrastając w klimacie nieustannego konfliktu, wydłużają łańcuch absurdu, prowadzącego do dalszych zbrodni, w których wykorzystywane są dzieci, ofiary nienawiści podsycanej przez dorosłych.

8. Kościół Katolicki pełni swą misję ewangelizacyjną w Polsce w sercu Europy od tysiąca lat. Dziś nasz kontynent, jednocząc się, pragnie budować swą przy-

szłość na zdrowym chrześcijańskim humanizmie. Apelujemy do wszystkich ludzi dobrej woli o włączenie się w to wielkie, braterskie, solidarne współdziałanie na rzecz pokoju między wszystkimi ludźmi na całej kuli ziemskiej. Jednocząca się Europa, z której w przeszłości promieniowały wielkie idee, niestety, była także kontynentem, na którym rodziły się dramatyczne konflikty nabierające wymiaru globalnego. Niech dziś, za przyczyną swych Świętych Patronów, przyczynia się do utrwalenia pokoju, opartego na respektowaniu praw człowieka oraz praw narodów.

9. Do wszystkich wiernych zwracamy się z gorącą prośbą o modlitwę podczas majowych Nabożeństw Maryjnych. Prośmy Boga bogatego w miłosierdzie, za przyczyną Maryi, Matki Miłosierdzia — Królowej Pokoju, o trwałą Pokój w Ziemi Świętej i na całym świecie.

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 317. Zebraniu plenarnym Konferencji
Episkopatu Polski w Warszawie

Warszawa, 30 kwietnia 2002 r.

Święty Andrzej Bobola patronem ewangelizacji w trudnych czasach

List Episkopatu w związku z uznaniem
św. Andrzeja Boboli za Patrona Polski

Dobiega końca okres wielkanocny. Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa dopełnia się w Jego Wniebowstąpieniu i Zesłaniu Ducha Świętego, które będziemy świętować w przyszłą niedzielę. Wyjaśnia się stopniowo tajemnica Krzyża jako przejścia - przez mękę i śmierć do pełni życia. Jezus opisuje czekającą Go mękę jako wypełnienie dzieła, powierzonego Mu przez Ojca. Dlatego nie słyszymy w dzisiejszej Ewangelii o śmierci, lecz o życiu wiecznym. Jezus ufa, że sam Ojciec otoczy Go chwałą w niebie, skoro On okazał na ziemi pełne posłuszeństwo — do końca. Właśnie Zmartwychwstanie poświadczyło Bożą chwałę, która była wcześniej ukryta w cierpieniu Krzyża. Po ludzku trudno to pojąć, ale wiara daje światło i moc do znoszenia cierpienia w jedności z Chrystusem, Ukrzyżowanym i Zmartwychwstałym. Kiedy więc uczestniczymy w Jego cierpieniu, będziemy „się cieszyli i radowali przy objawieniu się Jego chwały” - zgodnie ze słowami św. Piotra Apostoła.

Radosnym znakiem chwały Chrystusa będzie w najbliższych dniach uroczystość ogłoszenia św. Andrzeja Boboli patronem Polski. Warto przypomnieć o najważniejszych etapach, które doprowadziły do rozpoznania i uznania patronatu Świętego w naszej Ojczyźnie.

Św. Andrzej urodził się w 1591 roku w Strachocinie koło Sanoka. Po wstąpieniu do zakonu jezuitów i odbyciu studiów został wyświęcony w 1622 roku. Pracował jako nauczyciel młodzieży w Braniewie, Pułtusk, Nieświeżu oraz jako duszpasterz, między innymi w Wilnie, Bobrujsku, Połocku, Warszawie, Łomży. Od 1652 roku oddał się pracy ewangelizacyjnej w Pińsku, apostołując wśród ubogiej ludności na obrzeżach ówczesnej Rzeczypospolitej. Trudne to były czasy w naszej Ojczyźnie kiedy św. Andrzej z olbrzymim zapalem głosił Ewangelię. Jego nieustrudzona praca zostaje nagle przerwana śmiercią męczeńską w 1657 roku. Po swojej śmierci został zapomniany i św. Andrzej musiał sam przypomnieć o sobie - miało to miejsce 16 kwietnia 1702 roku, dokładnie 300 lat temu; wtedy to ukazał się przełożonemu klasztoru OO. Jezuitów w Pińsku, gdzie został pochowany w miejscowym kościele. Gdy została wydobyta trumna ze szczątkami Świętego, wtedy jego relikwie, zachowane w niezwykle sposób, pozwoliły poznać okrutne szczegóły męczeńskiej śmierci. Rozpoczął się kult Męczennika - do jego relikwii pielgrzymowali zarówno katolicy, jak i prawosławni, jednocząc się we wspólnej modlitwie.

Dalsze dzieje kultu Andrzeja Boboli były ściśle związane z losami Rzeczypospolitej. Upadek państwa polskiego spowodował opóźnienie procesu beatyfikacyjnego, który dopiero w 1853 roku doprowadził do ogłoszenia Męczennika błogosławionym. Już wtedy istniało przekonanie, że Bobola przepowiedział niepodległość Polski, i że będzie jej patronem. Gdy więc Polska zaczęła się odradzać po I wojnie światowej, ożywił się także kult Andrzeja Boboli. Droga relikwii św. Andrzeja była też znamieną. W 1923 roku zostały z Połocka przewiezione do Moskwy do muzeum medycyny, potem przekazane Stolicy Apostolskiej i spoczęły w Rzymie. W związku z rozwojem kultu rozpoczęły się starania o kanonizację, która dokonała się 17 kwietnia 1938 roku w Rzymie. Dopiero po tym wydarzeniu trumna z relikwiami Świętego w sposób bardzo uroczysty powróciła do Rzeczypospolitej. Na wyraźne życzenie papieża Piusa XI relikwie pozostały w Warszawie. Już wtedy nazywano św. Andrzeja patronem Polski, choć nie było jeszcze oficjalnego potwierdzenie tego tytułu. Rok potem wybuchła II wojna światowa, która przyniosła tyle tragedii Rzeczypospolitej.

Odrodzenie państwa Polskiego po wojnie było niepełne - nie dało prawdziwej niepodległości. Także kult Andrzeja Boboli natrafiał na przeszkody, jedną z nich był zakaz władz państwowych budowy sanktuarium Jego imienia. Jednak Święty patronował w ukryciu, do jego relikwii pielgrzymowało wielu szukających jego wstawiennictwa. W dniu 16 maja 1956 roku, w dniu liturgicznego wspomnienia św. Andrzeja Boboli Prymas Tysiąclecia, kard. Stefan Wyszyński spisał tekst Jasno-

górkich Ślubów Narodu, które okazały się tak istotne dla duchowej odnowy polskiego Kościoła w trudnych latach. Gdy sytuacja zaczęła się zmieniać, zwłaszcza po wyborze Papieża Polaka, przyszło pozwolenie na budowę sanktuarium św. Andrzeja Boboli; pierwsza Msza św. była w nim celebrowana w 1988 roku, w 50. rocznicę kanonizacji.

Następnego roku doszło do zmiany systemu politycznego w Polsce nastąpiła trzecia Rzeczpospolita. Niedługo potem, w 1992 roku, św. Andrzej Bobola został ogłoszony patronem Metropolii Warszawskiej. Po kilku latach doszło do nowej inicjatywy. Podczas 296. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, w październiku 1998 roku, została skierowana prośba do Stolicy Apostolskiej, aby św. Andrzej Bobola był uznany oficjalnie za patrona Polski. Watykańska Kongregacja wydała już odpowiedni dokument, który będzie odczytany w Sanktuarium Świętego w Warszawie podczas uroczystej Mszy św. 16 maja br. o godz. 17.00, pod przewodnictwem ks. Prymasa Józefa Glempa, z udziałem Ojca Generała Towarzystwa Jezusowego.

Życie św. Andrzeja Boboli, zakończone męczeńską śmiercią, było jak ziarno, które padło w ziemię w bardzo trudnym okresie pierwszej Rzeczypospolitej, aby wydać owoce po wiekach - w odrodzeniu drugiej Rzeczypospolitej, i teraz - u początku trzeciej... Święty Andrzej jest patronem ewangelizacji w trudnych czasach. Odzyskana dziś wolność polityczno-społeczna stanowi ciągle wyzwanie i wymaga pogłębienia przez odnowę religijną i moralną. Potrzebujemy duchowego odrodzenia, zarówno w obliczu podziałów, ujawnionych po upadku komunizmu, jak i w perspektywie nowej ewangelizacji jednoczącej się Europę.

Program odnowy Kościoła w Polsce, przedstawiony przez Ojca św. Jana Pawła II, wymienia na pierwszym miejscu: „jedność i stałe dążenie do niej” (Program dla Kościoła w Polsce, Jan Paweł II do polskich biskupów, wizyta Ad limina 1998, Przemówienie pierwsze, n. 4). Św. Andrzej Bobola jest w szczególności sposobem patronem jedności, jak na to wskazuje Słowo Boże z jego liturgicznego święta.

Wspomnijmy wreszcie, że św. Andrzej Bobola nie jest jedynym patronem Polski. Już od wieków patronują nam święci męczennicy z początku dziejów naszej Ojczyzny, św. Wojciech i św. Stanisław, związani z Gnieznem i Krakowem - pierwszą i drugą stolicą Polski. Do patronów zaliczmy również św. Stanisława Kostkę, patrona młodzieży. To co specyficzne dla św. Andrzeja Boboli to pasja, z jaką oddawał się ewangelizacji, nie zważając na trudy jakie musiał podejmować, aby dotrzeć z Dobrą Nowiną do człowieka poszukującego. Będąc wiernym posłannictwu Ewangelii pragnął, aby dotarła ona do najdalszych zakątków naszej Ojczyzny. Również i dziś potrzebujemy takiego świadectwa oddania w szerzeniu Ewangelii wszędzie tam, gdzie Pan nas posyła, nieraz aż po męczeństwo. Może dziś już nie chodzi o męczeństwo krwi, ale o wytrwałe świadectwo wierności Ewangelii w życiu codziennym.

Św. Andrzej Bobola jest ogłoszony patronem Polski w czasie, gdy wielu rodaków nie może znaleźć pracy i znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Nowy patron okazywał w swym życiu wielką wrażliwość na ludzką biedę. Podczas jednej z epidemii ratował tych, od których inni z lękiem uciekali; w apostołskiej pracy kierował się do najuboższych, stając się ich sługą. Dlatego jako Patron oczekuje od nas, abyśmy uczcili Go nie tylko uroczystościami, ale konkretnymi czynami wyrażającymi naszą troskę o ludzi biednych.

Nowy Patron darzył wielkim nabożeństwem Matkę Bożą, powierzając Jej wstawiennictwu swoją posługę duszpasterską i ewangelizacyjną. Niech wstawiennictwo Maryi Królowej Polski oraz nowy patron Kościoła Polskiego św. Andrzej Bobola wspierają wszelkie nasze wysiłki zmierzające do odnowy duchowej i moralnej naszej Ojczyzny.

Na drogę wzrastania w świętości Wszystkim z serca błogosławimy

Podpisali Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi Polscy
zebrani na 317. Zebraniu Plenarnym Konferencji
Episkopatu Polski.

Warszawa, 30 kwietnia 2002 r.

BISKUP SIEDLECKI

W WIELKI PONIEDZIAŁEK, 25 MARCA 2002 ROKU,
ZMARŁ W SIEDLCACH
PO DŁUGIEJ I CIĘŻKIEJ CHOROBIE BISKUP DIECEZJALNY
JAN WIKTOR NOWAK.



List kondolencyjny Ojca Świętego

Jego Ekscelencja
Ks. Biskup Henryk Tomasik
Biskup Pomocniczy Siedlecki

W chwilach, w których wspólnota Kościoła w Siedlcach żegna swego Pasterza Biskupa Jana Wiktora Nowaka, jednocześnie się w modlitwie i polecam jego duszę miłosiernemu Bogu. «Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie!».

Z wdzięcznością myślę o wszelkim dobru, jakiego dokonał Jan Wiktor jako kapłan, jako biskup pomocniczy w Gnieźnie i jako ordynariusz siedlecki. Proszę Boga, aby przyjął ten szczególny dar, jakim były ostatnie jego miesiące życia, naznaczone cierpieniem, które przyjmował w jedności z ukrzyżowanym i zmartwychwstałym Chrystusem. Był to również bezcenny dar dla Kościoła w Siedlcach. Ufam, że stanie się zaczynem wzrostu wiary, nadziei i miłości w sercach duszpasterzy i wiernych.

Rodzinie, bliskim, biskupom, kapłanom i wiernym biorącym udział w liturgii pogrzebowej oraz całemu Kościołowi w Siedlcach z serca błogosławię: W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

Jan Paweł II, Papież

Watykan, 26 marca 2002 r.

Komunikat Kurii Diecezjalnej Siedleckiej o śmierci i pogrzebie Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka

W dniu 25 marca, po długiej chorobie, przyjąwszy Sakramenty Święte, zmarł Biskup Diecezjalny – Ksiądz Biskup Jan Wiktor Nowak.

Uroczystościom pogrzebowym w dniu 26 marca przewodniczyli Ks. Arcybiskup Józef Kowalczyk, Nuncjusz Apostolski w Polsce oraz Ks. Arcybiskup Józef Życiński, Metropolita Lubelski. Natomiast w dniu 27 marca Liturgii Pogrzebowej przewodniczył Ks. Kardynał Józef Glemp, Prymas Polski.

Ksiądz Biskup Dr Jan Nowak urodził się 5 października 1931 roku w Toruniu. W dniu 25 maja 1956 roku otrzymał święcenia kapłańskie z rąk Księdza Biskupa F. Jedwabskiego. W 1958 roku rozpoczął studia w Instytucie Katolickim w Paryżu. Studiował także w Rzymie. Zostały one uwieńczone, w 1966 roku, doktoratem z teologii moralnej. W 1966 roku Ksiądz Dr Jan Nowak powrócił do kraju i objął wykłady w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym. Ksiądz Prymas Kardynał Stefan Wyszyński mianował, w dniu 15 września 1970 roku, Księdza Doktora

Jana Nowaka rektorem Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie.

W dniu 25 marca 1982 roku, w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego, Ksiądz Rektor Jan Nowak otrzymał sakrę biskupią. Głównym konsekratorem był Ksiądz Kardynał Józef Glemp.

W dniu 25 marca 1996 roku, w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego, Ojciec Święty Jan Paweł II mianował Biskupem Siedleckim Księdza Biskupa Jana Nowaka, dotychczasowego Biskupa Pomocniczego Archidiecezji Gnieźnieńskiej.

W dniu 28 marca 1996 roku, w obecności Kolegium Konsultorów Diecezji Siedleckiej, Ksiądz Biskup Dr Jan Wiktor Nowak objął kierowanie Diecezją Siedlecką.

Był to czas intensywnych przygotowań do beatyfikacji Męczenników Podlaskich, które to prace były od lat prowadzone przez Poprzedników. Zostały one uwieńczone beatyfikacją Wincentego Lewoniuka i XII Towarzyszy, Męczenników z Pratulina, której dokonał Ojciec Święty Jan Paweł II w Rzymie, w dniu 6 października 1996 roku. Niezwykle ważnym wydarzeniem duszpasterskim, które zainicjował Ksiądz Biskup Jan Wiktor Nowak, były Misje Ewangelizacyjne oraz Peregrynacja Relikwii Męczenników Podlaskich, Krzyża Pratulińskiego oraz Kopii Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej. Historycznym momentem, do przygotowania którego bardzo ofiarnie włączyli się kapłani Diecezji Siedleckiej, była Wizyta Apostolska Ojca Świętego Jana Pawła II w Siedlcach, w dniu 10 czerwca 1999 roku. Ważnym znakiem, upamiętniającym pracę Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka, jest Centrum Charytatywno-Duszpasterskie.

Kuria Diecezjalna Siedlecka wyraża wdzięczność kapłanom, rodzinom zakonnym oraz wiernym świeckim za modlitwy w intencji chorego Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka oraz różne formy pomocy wyświadczone Pasterzowi Diecezji.

Dziękujemy także kapłanom, rodzinom zakonnym, a także wiernym świeckim za udział w uroczystościach pogrzebowych w dniu 26 i 27 marca oraz za pomoc w przygotowaniu tych uroczystości.

Panu Bogu, „dla którego wszystko żyje”, polecamy gorącą modlitwą, przez wstawiennictwo Matki Najświętszej, Osobę Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka.

Wieczny odpoczynek racz Mu dać Panie, a światłość wiekuista niechaj Mu świeci. Niech odpoczywa w pokoju wiecznym. Amen.

+ *Henryk Tomasz*

Administrator Diecezji

Notariusz

Pozdrowienie arcybiskupa Józefa Kowalczyka Nuncjusza Apostolskiego w Polsce skierowane na początku Mszy św. żałobnej 26.03.2002 r.

Uczestniczę w żałobie Kościoła Siedleckiego po śmierci Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka. Pan czasu i wieczności, życia i śmierci, wezwał do siebie Pasterza Diecezji Siedleckiej, który – jako człowiek, kapłan i biskup – prowadził powierzony sobie lud Boży w ziemskiej pielgrzymce wiary, nadziei i miłości.

W imieniu Stolicy Apostolskiej składam wyrazy uznania i podziękowania śp. Zmarłemu za gorliwą posługę, którą pełnił najpierw jako Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie, a w latach 1982-1986 jako biskup pomocniczy Archidiecezji Gnieźnieńskiej i wikariusz biskupi dla Bydgoszczy; wreszcie od roku 1996 jako Pasterz Diecezji Siedleckiej. Ksiądz Biskup był także zaangażowanym w sprawy nauki społecznej Kościoła, jako Przewodniczący Komisji Episkopatu „Iustitia et Pax” (1989-1994) oraz jako członek Papieskiej Rady „Iustitia et Pax” (1989-1995).

Wdzięcznie wspominamy pielgrzymkę Ojca Świętego Jana Pawła II w 1999 r. i nawiedziny Kościoła Siedleckiego w dniu 10 czerwca. Pamiętamy jego słowa skierowane do wiernych i modlitwę dziękczynienia za świadectwo wiary męczenników podlaskich. Niemyim świadkiem ich heroicznej wierności był Krzyż Pratuliński, który dał im siłę do świadczenia o Chrystusie i Kościele.

Ileż serca i zaangażowania włożył Biskup Jan w przygotowanie tej pielgrzymki i ukazywanie świadectwa męczenników, abyśmy za ich przykładem wzrastali w naszej chrześcijańskiej postawie i odwadze do dawania podobnego świadectwa na co dzień.

Przed kilkoma miesiącami Pan Bóg dotknął Biskupa Jana chorobą i cierpieniem, które przykładowie znosił, w zawierzeniu Bożej Opatrzności i Bożemu Miłosierdziu.

Całe jego życie i pracę kapłańską i biskupią, jaką sprawował, składamy dziś na ołtarzu eucharystycznej Ofiary, upraszając dlań wiekuisty pokój i współudział w chwale zmartwychwstania Pańskiego razem z podlaskimi męczennikami. Wieczny odpoczynek niech mu da Pan życia i śmierci.

Modlitwą naszą obejmujemy także cały Kościół Siedlecki i wszystkich, których ta śmierć napelniła smutkiem i żałobą. Niech nas wszystkich błogosławi Bóg i obdarzy łaską, abyśmy dalej kroczyli drogami zbawienia poprzez ziemskie pielgrzymowanie. błogosławieństwa.

Słowo biskupa Henryka Tomasika do uczestników

uroczystości pogrzebowych

śp. Biskupa Jana Wiktora Nowaka – katedra, 27.03.2002 r.

„Domine Jesu Christe... fac me tuis semper inhaerere mandatis – Panie Jezu Chryste... spraw, abym zawsze zachowywał Twoje przykazania” – tak modli się celebrans przed przyjęciem Chrystusa Eucharystycznego.

„Tuis inhaerere mandatis – przyłgnąć do Bożych przykazań”. To zadanie Ksiądz Biskup Jan Wiktor Nowak umieścił w swoim herbie biskupim i uczynił mottem pracy duszpasterskiej.

W pierwszym liście pasterskim skierowanym do wiernych Diecezji Siedleckiej Ksiądz Biskup napisał: „Dziś piszę do Was pierwszy mój list pasterski jako ten, który z woli Chrystusa ma być wśród Was świadkiem prawdy, że Chrystus żyje... Mam Wam głosić prawdę i być świadkiem, że Chrystus żyje, żyje w swoim Kościele, w każdym z nas”.

Te dwa akcenty nauczania Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka znalazły się u podstaw inicjatyw duszpasterskich. Uroczystości beatyfikacyjne Męczenników Podlaskich, Misje Ewangelizacyjne połączone z Peregrynacją Relikwii Męczenników z Pratulina, Krzyża Pratulinińskiego i Kopii Obrazu Matki Bożej z Leśnej Podlaskiej, historyczna Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Siedlcach, Wielki Jubileusz przeżywany w Diecezji, troska o formację duchownych i laikatu, Centrum Charytatywno-Duszpasterskie - to niektóre momenty posługi pasterskiej, które wyrażały troskę o to, aby Diecezja Siedlecka żyła prawdą o Chrystusie Zmartwychwstałym, a wierni przyłgnęli do Bożych przykazań.

Dzisiaj na ołtarzu Jezusa Chrystusa składamy dziękczynienie za to dobro, które dokonało się przez posługę Księdza Biskupa Jana Wiktora, o którym mówili już wczoraj przedstawiciele Seminarium, prezbiterium siedleckiego, rodzin zakonnych i całej Diecezji.

W wymiarze czysto ludzkim żegnamy Pasterza Kościoła Siedleckiego. Dziękujemy za Jego posługę wśród nas. Mówimy także: „Bóg zapłać”.

Wpatrzeni w Chrystusa Zmartwychwstałego składamy także gorące błaganie o dar pełnego uczestnictwa Księdza Biskupa Jana Wiktora w radości nieba. Panu Bogu dziękujemy także za to, że modlą się z nami Czcigodni Goście.

Duchowo łączy się z nami Ojciec Święty Jan Paweł II, który nadesłał telegram.

Razem z Księdzem Biskupem Seniosem Janem – w imieniu całej Diecezji Siedleckiej - pragniemy wyrazić wdzięczność przedstawicielom Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski. Księdzu Kardynałowi Józefowi Glempowi, Prymasowi Polski, składamy wyrazy współczucia. Ksiądz Prymas żegna już drugiego Kolegę Biskupa, z którym otrzymał święcenia kapłańskie. Dziękujemy za dzisiejszą obecność, przewodniczenie Liturgii i homilię.

Księdzu Arcybiskupowi Józefowi Kowalczykowi, Nuncjuszowi Apostolskiemu, dziękujemy za przewodniczenie Liturgii w dniu wczorajszym.

Naszemu Metropolicie, Księdzu Arcybiskupowi Józefowi Życińskiemu, wyrażamy wdzięczność za troskę o chorego Księdza Biskupa i gotowość pomocy w poszukiwaniu klinik w Krakowie i Lublinie dla leczonego się Księdza Biskupa Jana Wiktora. Dziękujemy za przewodniczenie ekspozycji w dniu wczorajszym i homilię, która ukazała ważne prawdy wiary i doskonale charakteryzowała osobę śp. zmarłego Biskupa Jana Wiktora.

Dziękujemy wszystkim Księżom Kardynałom, Arcybiskupom i Biskupom, którzy modlą się z nami.

Są także wśród nas: J. Eminencja Kard. Franciszek Macharski – metropolita krakowski, Ks. Abp Tadeusz Gocłowski – metropolita gdański, Ks. Abp Józef Michalik – metropolita przemyski, Ks. Abp Henryk Muszyński – metropolita gnieźnieński, Ks. Abp Stanisław Nowak – metropolita częstochowski, Ks. Abp Stanisław Szymecki z Białegostoku, Ks. Abp Wojciech Zięba – metropolita białostocki, Ks. Abp Władysław Ziółek – metropolita łódzki, Ks. Bp drohiczyński Antoni Dydycz, Ks. Bp koszalińsko-kołobrzegi Marian Gołębiowski, któremu szczególnie dziękujemy za pokonanie tak dużej odległości, Ks. Bp rzeszowski Kazimierz Gómy, Ks. Bp łowicki Alojzy Orszulik, Ks. Bp warszawsko-praski Kazimierz Romaniuk, Ks. Bp kielecki Kazimierz Rycan, Ks. Bp elcki Edward Samsel, Ks. Bp tomżyński Stanisław Stefanek, Ks. Bp toruński Andrzej Suski, Ks. Bp sosnowiecki Adam Śmigiel-ski, Ks. Bp zamojsko-lubaczowski Jan Śrutwa, Ks. Bp Roman Andrzejewski z Włocławka, Ks. Bp Stefan Cichy z Katowic, Ks. Bp Edward Frankowski z Sandomierza, Ks. Bp Stanisław Gądecki z Gniezna, Ks. Bp Ryszard Karpiński z Lublina, Ks. Bp Stanisław Kędziora z Warszawy, Ks. Bp Piotr Krupa z Pelplina, Ks. Bp Czesław Lewandowski z Włocławka, Ks. Bp Roman Marcinkowski z Płocka, Ks. Bp Edward Ozorowski z Białegostoku, Ks. Bp Tadeusz Pikus z Warszawy, Ks. Bp Stefan Siczek z Radomia, Ks. Bp Józef Szamocki z Torunia, Ks. Bp Teofil Wilski z Kalisza, Ks. Bp Julian Wojtkowski z Olsztyna, Ks. Bp Marian Zimałek z Sandomierza.

Z wdzięcznością wspominamy Księży Biskupów, którzy wczoraj się modlili z nami: Ks. Bpa Piotra Libere, Sekretarza Generalnego Episkopatu Polski, Ks. Bpa tarnowskiego Wiktora Skworca, Ks. Bpa Ryszarda Karpińskiego oraz Ks. Bpa Mieczysława Cisło z Lublina.

Serdecznie witamy przedstawicieli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, uczelni z Siedlec.

Bardzo serdecznie witamy przedstawicieli: Zakonów, Parlamentu, Władz Państwowych, Władz Samorządowych z Siedlec, Bydgoszczy, Gniezna, Lublina oraz z całej naszej diecezji, Władz Oświatowych, Organizacji społecznych, Szkół.

Serdecznie witamy przedstawicieli Kapituł: Siedleckiej, Janowskiej, Łukowskiej oraz z innych Diecezji.

Witamy Kapłanów: z Archidiecezji Gnieźnieńskiej, Lubelskiej, Warszawskiej, Drohiczyńskiej i Siedleckiej oraz Kapłanów towarzyszących Księżom Biskupom; Rodziny Zakonne, Braci i Siostry w Chrystusie, Wiernych Świeckich obecnych w katedrze siedleckiej i łączących się z nami dzięki transmisjom radiowym.

Kilkudziesięciu Księży Biskupów z Polski i zagranicy przesłało wyrazy łączności duchowej; nadeszły telegramy z Rzymu – od Ks. Apa Szczepana Wesołego, Ks. rektora Papieskiego Instytutu Polskiego Zbigniewa Kiernikowskiego, z Ukrainy i Rosji.

Wszystkim wyrażamy wdzięczność za dar modlitwy i duchowej łączności.

Dziękujemy *Katolickiemu Radiu Podlasie* oraz *Radiu Maryja* za transmisję z uroczystości pogrzebowych.

Pragniemy także złożyć wyrazy współczucia najbliższej Rodzinie Księdza Biskupa.

Składamy szczere wyrazy uznania i wdzięczności Siostrze ze Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej, a szczególnie Siostrze Januarii, S. Felicji i S. Darii, które pełniły prawdziwie samarytańską służbę przy chorym Księdzu Biskupie przez wiele lat, a w ostatnich miesiącach choroby Księdza Biskupa wyjątkowo ofiarnie.

Pragniemy podziękować Służbie Zdrowia z Siedlec, Warszawy i Bydgoszczy za ciągle poszukiwanie jak najlepszych form przyjscia z pomocą choremu Księdzu Biskupowi.

Wyrazy uznania i wdzięczności składamy Ks. Jerzemu Kalince, który niezwykle ofiarnie troszczył się o chorego Księdza Biskupa, także w sprawach duchowych i udzielił Sakramentu Namaszczenia Chorych.

W dniu 25 marca 1996 roku Ksiądz Biskup Jan Wiktor Nowak otrzymał nominację na stanowisko Biskupa Siedleckiego. W dniu 28 marca 1996 roku - kanonicznie przyjął sprawowanie władzy w Diecezji Siedleckiej.

W dniu 25 marca 2002 roku, po otrzymaniu abszolucji, został wezwany do wieczności. W dniu 27 marca 2002 roku – w przeddzień rocznicy kanonicznego objęcia Diecezji - składamy na ołtarzu Zbawiciela gorące modlitwy o to, aby śp. Ksiądz Biskup Jan Wiktor Nowak mógł przylgnąć na zawsze do Pełni Dobra, którym jest Pan Bóg, w szczęśliwości wiecznej z Chrystusem Zmartwychwstałym.

Ks. Konstanty Kusyk

Ekscelencje, Czcigodni Księża Arcybiskupi i Biskupi z Księdzem Arcybiskupem Nuncjuszem Apostolskim w Polsce i Księdzem Arcybiskupem Metropolita Lubelskim na czele,

Szanowna Rodzino Śp. Księdza Biskupa Jana Wiktora Arcypasterza Siedleckiego,

Dostojne Senaty Akademii Podlaskiej oraz Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Siedlcach,

Czcigodni Bracia Kapłani,

Drogie Siostry Zakonne,

Drodzy nasi Alumni oraz wszyscy Drodzy Uczestnicy tej żałobnej Liturgii

Spółeczność Wyższego Seminarium Duchownego diecezji siedleckiej uczestnicząca w promieniującej nadzieją życia wiecznego uroczystości pogrzebowej śp. Biskupa Jana Wiktora Arcypasterza Kościoła Siedleckiego wyraża gorące podziękowanie za wieloletnią pasterską obecność i troskę swemu pierwszemu przedstawicielowi Chrystusa w dziele formowania powołanych do kapłaństwa.

Ojcowska troska o budzenie i wychowywanie powołanych do Chrystusowego kapłaństwa oraz starania o odpowiednie warunki życia i formacyjnej pracy naszego seminarium towarzyszyły całej Jego sześcioletniej pasterskiej posłudze. Szczególnym wyrazem tej troski o promocję i formację kapłańskich powołań były dwie znamienne inicjatywy; owocująca nowymi kapłańskimi powołaniami inicjatywa Diecezjalnego Kongresu Powołań duchownych oraz pogłębiająca duchową więź z Namieśnikami Chrystusa i z całym Kościołem inicjatywa pielgrzymki wszystkich alumnow naszego seminarium do Rzymu na beatyfikację Męczenników Podlaskich.

Cała nasza seminaryjna wspólnota w duchu najgłębszej wdzięczności Najświętszej Trójcy za otrzymane dary przez apostolską posługę żegnanego dzisiaj naszego Arcypasterza, zwłaszcza za dar sakramentalnego włączenia w Chrystusowe kapłaństwo ponad 100 naszych absolwentów, ufnie prosi Jezusa Chrystusa, Najwyższego Kapłana i Najmiłosierniejszego Odkupiciela, aby nasz Pasterz Jan Wiktor został jak najrychlej obdarowany pełną radością zbawionych. Dobry Jezu, a nasz Panie, daj mu wieczne spoczywanie.

Siedlce, Katedra, 26 marca 2002 roku

Biskup Siedlecki Jan Wiktor Nowak wezwany do wieczności

W Wielki Poniedziałek, 25 marca 2002 roku, zmarł w swym domu w Siedlcach po długiej i ciężkiej chorobie biskup diecezjalny Jan Wiktor Nowak. Ostatnie jego publiczne wystąpienie miało miejsce 2 lipca 2001 roku podczas Diecezjalnego Dnia Chorego w Kodniu. Biskup Jan Wiktor przeżył 70 lat, z czego 46 lat w kapłaństwie i 20 lat w biskupstwie - 14 lat jako pomocniczy biskup gnieźnieński i 6 lat jako ordynariusz siedlecki. Pan Bóg odwołał go do wieczności dokładnie w 20. rocznicę otrzymania sakry biskupiej i w 6. rocznicę nominacji na biskupa diecezjalnego w Siedlcach. Śp. zmarły biskup kierował więc diecezją siedlecką krócej od swych poprzedników. Był jednak tym pasterzem, któremu Pan Bóg pozwolił witać na męczeńskim Podlasiu Następce św. Piotra i przeprowadzić Kościół siedlecki w trzecie tysiąclecie. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 26 i 27 marca br. Jego ciało spoczęło w podziemiach kościoła katedralnego, obok poprzednich biskupów siedleckich: Henryka Przeździeckiego († 1939) i Ignacego Świrskiego († 1968).

Uroczystości pogrzebowe pod przewodnictwem nuncjusza apostolskiego w Polsce, arcybiskupa Józefa Kowalczyka i metropolity lubelskiego, arcybiskupa Józefa Życińskiego rozpoczęły się w Wielki Wtorek, 26 marca. O godz. 8⁰⁰ trumna z ciałem zmarłego Pasterza diecezji została wystawiona w gmachu Kurii Siedleckiej. Do rozpoczęcia eksporty – do godziny 16⁰⁰ modlili się przy niej kapłani i wierni z parafii siedleckich, siostry zakonne, alumni seminarium duchownego. Modlitwy poprzedzające eksportę oraz procesję do katedry (ulicami Piłsudskiego, Kochanowskiego i Bpa Świrskiego) poprowadził arcybiskup Józef Życiński. Trumna z ciałem śp. ks. biskupa Jana Wiktora Nowaka została wniesiona na rękach kapłanów i alumnów do świątyni biskupiej, gdzie następnie rozpoczęła się koncelebrowana Msza święta żałobna, połączona z odśpiewaniem Nieszporów.

Eucharystii przewodniczył nuncjusz apostolski w koncelebrze z arcybiskupem metropolitą, księżmi biskupami: Piotrem Liberą - sekretarzem generalnym Episkopatu Polski, Wiktorem Skworcem - ordynariuszem tarnowskim, Ryszardem Karpińskim i Mieczysławem Cisło - z Lublina, Henrykiem Tomasikiem i Janem Mazurem oraz ok. 100 kapłanami. Na początku Najświętszej Ofiary nuncjusz apostolski, w imieniu Stolicy Apostolskiej złożył podziękowanie za posługę biskupią śp. zmarłego biskupa siedleckiego.

Okolicznościową homilię żałobną wygłosił arcybiskup J. Życiński. Myślą przewodnią swej homilii uczynił słowa Pisma świętego: „I w życiu i w śmierci należymy do Pana”. Najpierw nakreślił drogę życiową biskupa Jana Wiktora Nowaka: lata dziecięce i młodość, przypadające w latach dwóch totalitaryzmów, powołanie, studia seminaryjne w Gnieźnie, święcenia kapłańskie, kiedy jeszcze ks. Prymas Stefan

Wyszyński był internowany, początki kapłaństwa, studia w Paryżu i Rzymie, 12 lat pracy na stanowisku rektora seminarium gnieźnieńskiego. Zaznaczył, że Boże plany w nim znalazły szczególną ekspresję w dniu 25 marca: dniu przyjęcia sakry biskupiej, mianowania go biskupem siedleckim i odwołania przez Boga do wieczności. Podkreślił, że sens posługi kapłańskiej i biskupiej należy widzieć w perspektywie wieczności. Wezwał zgromadzonych do modlitwy dziękczynnej za dobro, które Bóg uczynił przez swojego sługę, biskupa Jana Wiktora: - Dziś z zadumą myślimy o jego utrudzeniu i dziękujemy za każde dobro uczynione przez niego w sercach ludzkich, nawet jeśli ono nie trafiało na pierwsze strony gazet. Modlimy się o wierność dziedzictwu, które w nas kształtował.

Po Komunii świętej zostały wyrażone podziękowania za dobro, które otrzymał Kościół siedlecki od Boga poprzez sześćioletnią posługę biskupią biskupa Jana Wiktora Nowaka: Ks. rektor Konstanty Kusyk – w imieniu seminarium duchownego (ks. biskup udzielił święceń kapłańskich ponad 100 absolwentom seminarium siedleckiego), ks. kanonik Marian Bednarczyk, dyrektor Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Łukowie – w imieniu presbiterium siedleckiego i kapituł, s. Cecylia – w imieniu wszystkich sióstr zakonnych oraz biskup Henryk Tomasik - w imieniu całego Kościoła siedleckiego.

Żałobną liturgię pierwszego dnia pogrzebu zakończył śpiew starożytnej antyfony maryjnej: *Salve Regina, Witaj, Królowo*.

Obrzęd pogrzebu w Wielką Środę, 27 marca, przewodniczył Prymas Polski, kard. Józef Glemp. Do czasu rozpoczęcia Mszy św. – do godz. 12⁰⁰ trumnę z doczesnymi szczątkami zmarłego Pasterza diecezji otoczyli liczni wierni, przede wszystkim parafianie katedralni oraz z najbliższych dekanatów: domanickiego, suchożebrskiego i zbuczyńskiego, polecając go w modlitwie miłosierdziu Bożemu. W południe z Centrum Duszpastersko-Charytatywnego, gdzie kapłani ubierali szaty liturgiczne, wyruszyła do katedry na uroczystą Eucharystię bardzo długa procesja liturgiczna: asysta alumnów pod kierunkiem ks. prof. Kazimierza Matwiejuka i ok. 390 celebransów, w tym 39 biskupów na czele z ks. Prymasem, głównym celebransem. Wielu wiernych, którzy przybyli towarzyszyć biskupowi Janowi Wiktorowi Nowakowi w jego ostatniej ziemskiej drodze musiało stać na dworze, gdyż katedra nie zdołała wszystkich pomieścić. Oprócz naszych diecezjan były także delegacje kapłanów z rodzinnego Torunia. Najświętszą Ofiarę poprzedziły słowa gospodarza uroczystości pogrzebowych – biskupa Henryka Tomasika, który powitał wszystkich zgromadzonych, dziękując jednocześnie za dar obecności i modlitwy za śp. zmarłego arcypasterza; słowa podziękowania złożył także tym, którzy otaczali chorego ks. biskupa opieką i zajęli się zorganizowaniem pogrzebu, natomiast rodzinie zmarłego ks. biskupa Jana Wiktora złożył serdeczne współczucie. Na początku odczytał słowa telegramu kondolencyjnego od Ojca Świętego.

Słowo Boże wygłosił ks. Prymas, kolega biskupa Jana Wiktora z lat seminaryjnych w Gnieźnie i późniejszy jego konsekurator. Z osobistego więc doświadczenia i przyjaźni mógł więc wszystkim dobrze „streścić” życie zmarłego, żegnanego w tym dniu przede wszystkim przez Kościół siedlecki. Ukazał osobę naszego biskupa i jego posługiwanie pasterskie w oparciu o rzeczywistość Kościoła, łączącego niebo z ziemią, rzeczywistość sięgającą wieczności i pełni życia w zmartwychwstaniu. – Od biskupa Jana Wiktora chcemy się uczyć naprowadzać nasze życie na kierunek nieba! Podkreślił jego miłość do Ojczyzny, którą otrzymał w rodzinnym Toruniu, której razem uczyliśmy się od św. Wojciecha, od bł. biskupa Michała Kozala, męczennika, wcześniej rektora seminarium gnieźnieńskiego i kilku księży profesorów seminaryjnych, którzy podczas okupacji przeszli przez obozy. Gdy przybył na Podlasie – podkreślił ks. kard. J. Glemp – w lot chwycił tu tę tradycję Bożego patriotyzmu związanego z Matką Bożą Leśniańską, a szczególnie z Męczennikami z Pratulina – tym geniuszem ziemi, która tutaj trwa. Uczył, jak umacniać wiarę przez męczeństwo tych, którzy Boga kochali ponad życie doczesne. Zauważył, że to było zaprawianie się do osiągnięcia ojczyzny niebieskiej przez uczciwą praktykę przykazań Bożych w ojczyźnie doczesnej. – Przed Najświętszym Sakramentem, przed Matką Najświętszą, w ukorzeniu się przed Jezusem Miłosiernym odnajdywał całe swoje kapłaństwo - w przyłgnięciu do Bożych przykazań. Przenosimy się myślą do światłości wiekuistej – dodał na zakończenie - gdzie ma wejść z powołania Bożego biskup Jan Wiktor. Tam kierujemy dziś nasz wzrok, nasze myśli, nasze serca. „Biskupie Janie Wiktorze! Żegnamy cię po ludzku, gorąco, ale także po chrześcijańsku - z wiarą, która mówi nam, że jest świętych obcowanie. Amen”.

Po Komunii świętej, którą bardzo wielu w tym dniu przyjęło i ofiarowało w intencji zmarłego arcybiskupa, pożegnał go – w imieniu władz społecznych prezydent Siedlec Mirosław Symanowicz: wyraził wdzięczną pamięć za 6 lat owocnej współpracy, za wielki jego wkład w kształtowanie postaw religijnych i moralnych na Podlasiu; wspominał trwałe znaki, jakie ks. biskup pozostawił po sobie w diecezji – beatyfikację Męczenników, wizytę Ojca Świętego w Siedlcach, pomnik Jana Pawła II i centrum Charytatywno-Duszpasterskie.

Przed złożeniem trumny w krypcie kościoła katedralnego ostatnie słowa skierował biskup Henryk Tomasik: wspólnie z biskupem seniorem Janem Mazurem podziękował za każde dobro okazane zmarłemu arcybiskupowi oraz za modlitwy podczas jego choroby i pogrzebu – księżom biskupom, kapłanom z diecezji siedleckiej oraz gościom, rodzinom zakonnym, uczelniom, pocztom sztandarowym, księżom prawosławnym i licznym wiernym świeckim oraz chórowi katedralnemu pod dyktando ks. Michała Szulika za ubogacenie liturgii śpiewem.

Zgodnie ze starożytną tradycją Kościoła ciało zmarłego biskupa diecezjalnego zostało pochowane w podziemiach katedry, czyli tego kościoła, który był jego kościołem biskupim oraz Matką wszystkich kościołów w diecezji. Po odśpiewaniu

egzekwii trumnę z ciałem biskupa Jana Wiktora Nowaka przenieśli kapłani do zakrytych katedralem, gdzie ks. Prymas, w otoczeniu proboszcza katedralnego – ks. prałata Henryka Wierzejskiego i asysty liturgicznej dokonał ostatnich modlitw i czynności pogrzebowych. Po pobłogosławieniu grobu trumna została złożona w krypcie katedry. Obrzędy pogrzebu zakończyło odśpiewanie antyfony *Salve Regina*.

Wieczny odpoczynek, racz mu dać, Panie. Wyznając wiarę w życie wieczne i tajemnicę obcowania świętych, trwamy w jedności ze zmarłym Pasterzem Kościoła siedleckiego, otoczmy go naszą gorącą modlitwą przed zmartwychwstałym Zbawicielem i Matką Najświętszą.

OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II MIANOWAŁ
KS. PRAŁATA DR. HAB ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO,
REKTORA PAPIESKIEGO INSTYTUTU POLSKIEGO W RZYMIE,
BISKUPEM SIEDLECKIM.



Pismo Nuncjatury Apostolskiej w Polsce

Warszawa, 25 marca 2002 r.

Jego Ekszelencja
Ks. Biskup Henryk Tomasik
Biskup Pomocniczy Siedlecki

Ekszelencjo!

Miło mi przekazać w załączeniu KOMUNIKAT dotyczący powołania ks. dr. Zbigniewa Kiernikowskiego do posługi Biskupa Diecezjalnego Diecezji Siedleckiej.

Komunikat ten zostanie ogłoszony w Rzymie i Warszawie w dniu 28 marca 2002 r. o godz. 12⁰⁰.

Uprzejmie proszę o ogłoszenie go także w Siedlcach w dniu 28 bm. o godzinie 12-tej.

Bardzo proszę o dalsze sprawowanie posługi Biskupa Administratora diecezji, aż do urzędowego objęcia Diecezji Siedleckiej przez nowego Biskupa Diecezjalnego.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku i serdeczne pozdrowienia.

Abp Józef Kowalczyk

Nuncjusz Apostolski

Warszawa, 28.03.2002 r.

Ks. prałat dr Zbigniew Kiernikowski nowym Biskupem Siedleckim

Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce

Ojciec Święty Jan Paweł II mianował Ks. Prałata dr. Zbigniewa Kiernikowskiego, Rektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie, Biskupem Siedleckim.

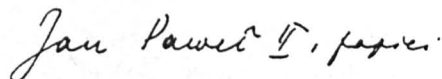
Abp Józef Kowalczyk

Nuncjusz Apostolski

BULLA NOMINACYJNA

JAN PAWEŁ II SŁUGA SŁUG BOŻYCH umiłowanemu synowi Zbigniewowi Kiernikowskiemu, z kleru archidiecezji Gnieźnieńskiej, Rektorowi Papieskiego Instytutu Polskiego, Biskupowi elektowi Siedleckiemu, pozdrowienie i Apostolskie Błogosławieństwo. O ile naszą stałą miłością ogarniamy wszystkie Kościoły, w szczególności jednak sposób, czynimy to obecnie w odniesieniu do umiłowanej Stolicy Siedleckiej, szczącą się znakomitymi świadkami wiary i pobożności, wobec której pragniemy śpiesznie wypełnić nasze zadania najwyższego Pasterza, ponieważ tam oczekuje się nowego Zwierzchnika, po odejściu z tego świata ostatniego jej Pasterza, Czcigodnego brata Jana Wiktora Owaka. W naszej trosce o wyznaczenie dla tej katolickiej wspólnoty godnego polecenia nauczyciela i pasterza, do ciebie, umiłowany synu, zwracamy się z pełnym zaufaniem, gdyż uważamy, że ze względu na szczególne wykształcenie w świętych naukach i doświadczenie w należnych cnotach, jesteś najbardziej odpowiedni do przyjęcia tego urzędu i do jego wypełnienia z wielkim pożytkiem dla wiernych. Przeto mocą naszej władzy Apostolskiej, mianujemy cię Biskupem Siedleckim, ze wszystkimi prawami i obowiązkami, jakie ci przyznają przepisy świętych kanonów. Zanim jednak przyjmiesz sakrę biskupią, potrzeba, abyś złożył wyznanie wiary a także przysięgę wierności Nam i Naszym Następcom według ustaw Kościoła. O twoim wyborze poinformujesz zarówno kler jak i lud wierny; tych zaś wszystkich, którzy będą ci towarzyszyć, zachęcamy do gorliwej pobożności i do świadectwa wiary. Zresztą, umiłowany synu, wypełniając dotychczas ważne zadania, zdołałeś ukazać wyraźne dowody twej biegłości. Dlatego uważamy, że twoją pracowitość i twoje zdolności wykorzystasz gorliwie na tym urzędzie o dużo większej wadze i odpowiedzialności, i że będziesz korzystał z pouczeń, pochodzących z wypróbowanych wzorów starszych, aby pobożność oraz dobre czyny obficie owocowały wśród wiernych.

Dan w Rzymie, u Św. Piotra, dnia 28 marca 2002 r.,
w Wielki Czwartek, w dwudziestym czwartym roku naszego Pontyfikatu.



Leonard Erriquens, Prot. Ap.

ADMINISTRATOR DIECEZJI SIEDLECKIEJ

Siedlce, dnia 29 marca 2002 r.

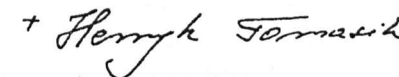
L.dz. 211/2002

Ekscelencjo
Najdostojniejszy Księżu Arcybiskupie
Nuncjuszu Apostolski
w Polsce

Uprzejmie proszę o przyjęcie następującej informacji:

Zgodnie z ustnym poleceniem Waszej Ekscelencji z dnia 25 marca 2002 roku i w duchu dokumentu Nuncjatury Apostolskiej Niniejszym N. 9058/2002, który mówi: „Bardzo proszę o dalsze sprawowanie posługi Biskupa Administratora diecezji, aż do urzędowego objęcia Diecezji Siedleckiej przez nowego Biskupa diecezjalnego” – przyjąłem sprawowanie urzędu Biskupa Administratora Diecezji Siedleckiej bez zwoływania Kolegium Konsultorów.

Łączę wyrazy szacunku



Administrator Diecezji Siedleckiej

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

Siedlce, dnia 29 marca 2002 r.

L.dz. 210/2002

Ekscelencjo
Najdostojniejszy Księżu Arcybiskupie
Nuncjuszu Apostolski
w Polsce

Niniejszym przekazuję Waszej Ekscelencji następującą informację:

W Wielki Czwartek, 28 marca 2002 roku, w kościele katedralnym, na zakończenie Liturgii Mszy Świętej, odczytałem treść dokumentów (N. 9058/2002, 9094/2002) dotyczących nominacji Księdza Prałata Zbigniewa Kiernikowskiego na Urząd Biskupa Siedleckiego. Odczytane zostało także Oświadczenie Nuncjatury Apostolskiej z dnia 28 marca 2002 roku.

Zgodnie z ustnym poleceniem Waszej Ekscelencji, dokumenty zostały odczytane na zakończenie Liturgii Mszy Świętej z poświęceniem Krzyżma o godzinie

11³⁰, a nie o godzinie 12⁰⁰, jak mówi dokument N. 9058/2002 wydany przez Nuncjaturę Apostolską.

Łączę wyrazy szacunku

+ *Henryk Tomasiak*

Kanclerz

Administrator Diecezji Siedleckiej

Życzenia przedstawicieli Diecezji Siedleckiej Biskupowi Nominatowi

Jego Ekscelencja
Najdostojniejszy
Ksiądz Biskup
Zbigniew Kiernikowski
RZYM

W Wielki Czwartek, w katedrze siedleckiej, na zakończenie uroczystej Mszy Świętej z poświęceniem Krzyżma, została przekazana decyzja Ojca Świętego Jana Pawła II o mianowaniu nowego Biskupa Siedleckiego.

Z racji podniesienia do godności biskupiej oraz mianowania Waszej Ekscelencji Biskupem Siedleckim pragniemy, w imieniu kapłanów, rodzin zakonnych oraz wiernych świeckich całej Diecezji złożyć gratulacje i najserdeczniejsze życzenia.

Życzymy Waszej Ekscelencji obfitości Bożych łask w prowadzeniu Ludu Bożego drogami Ewangelii. Niech Najwyższy Kapłan, Jezus Chrystus, obdarza Waszą Ekscelencję mocą i światłem w kierowaniu Diecezją Siedlecką, aby wierni, wpatrzeni w oblicze Chrystusa Ukrzyżowanego i Zmartwychwstałego, mogli jak najpełniej uczestniczyć w owocach Tajemnicy Odkupienia.

W imieniu kapłanów, rodzin zakonnych oraz wiernych świeckich Diecezji Siedleckiej,

z zapewnieniem o modlitwie

Biskup Jan Mazur
Biskup Henryk Tomasiak

Siedlce, 28 marca 2002 roku

Słowo Księdza Biskupa Nominata Zbigniewa Kiernikowskiego do Duchowieństwa i Wiernych Diecezji Siedleckiej Za pośrednictwem Radia Watykańskiego w Wielki Czwartek, 28 marca 2002

Cieszę się, że te słowa mogę wypowiedzieć w Wielki Czwartek – dzień Eucharystii i Kapłaństwa. Jest to dla mnie przejawem specjalnej łaski Pana Boga, co z wdzięcznością wyznaję. Wyrażam też wdzięczność Ojcu Świętemu za zaufanie, jakim mnie obdarzył powierzając pasterską pieczę nad Diecezją Siedlecką, diecezją o ugruntowanych tradycjach chrześcijańskich, doświadczoną i wypróbowaną w wierności Chrystusowi.

Z szacunkiem i pietyzmem kieruję stąd, z Wiecznego Miasta, od Grobów Apostołów, do wszystkich Diecezjan słowa tradycyjnego pozdrowienia «Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!» - niech będzie pochwalony Jezus Chrystus właśnie na tej wiernej podlaskiej ziemi. W szczególny sposób pozdrawiam Księży Biskupów: Ks. Bpa Jana Mazura, długoletniego Biskupa Diecezji, i Ks. Bpa Henryka Tomasiaka, Biskupa Pomocniczego. Wspomnieniem i modlitwą obejmuję zmarłego przed trzema dniami Ks. Bpa Jana Wiktora Nowaka, którego pogrzeb odbył się wczoraj. Służył Diecezji przez stosunkowo krótki czas, ale z wielkim oddaniem pasterskim przypięcętowanym ofiarą cierpienia. Staję wobec zadania podjęcia dzieła prowadzonego przez pełnych zasług Poprzedników. Czynię to ufając Bożej pomocy i licząc na gotowość i współpracę wszystkich Diecezjan.

Pozdrawiam następnie wszystkich Kapłanów pracujących w parafiach i ośrodkach duszpasterskich oraz w urzędach i instytucjach diecezjalnych – członków kapituł i wspólnot kapłańskich. Pozdrowienie kieruję do Moderatorów i Profesorów Seminarium Duchownego, do diakonów i wszystkich alumnów oraz wszystkich pracowników. Pozdrawiam wszystkich Zakonników i wszystkie Siostry zakonne oraz członków i członkinie Instytutów Świeckich życia konsekrowanego i wszelkich Zrzeszeń, Bractw, Ruchów działających w Diecezji. Pozdrawiam wszystkie rodziny, rodziców, dzieci i młodzież. Pozdrawiam osoby samotne, szczególnie chorych i doświadczonych strapieniami oraz tych, którzy swoją pracą i posługą starają się ulżyć ludzkiemu cierpieniu i trudnościom. Kieruję też pozdrowienie do wszystkich, którzy stanowią i reprezentują lokalne władze i instytucje oraz wszelkie służby cywilne działające na terenie Diecezji. Pragnę, by łączyły nas wspólne wysiłki mające na uwadze dobro wszystkich mieszkańców tych terenów i by te wysiłki mogły przynosić bogate owoce oraz być świadectwem Dobra, które może być wyzwalane w każdym człowieku niezależnie od jego poglądów i przekonań.

W tych dniach Triduum Paschalnego, kiedy Kościół szczególnie uroczysto obchodzi i świętuje Tajemnicę zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią, składam wszyst-

kim wierzącym w Chrystusa życzenia, by ta moc, jakiej świadkiem jest pusty grót zostawiony przez Zmartwychwstałego, pomagała wchodzić w trudną rzeczywistość codziennego życia ze świadomością, iż w oparciu o tę moc Ducha Chrystusa Zmartwychwstałego możemy przeżywać radość świętowania godną dzieci Boga, które mają świadomość przynależności do Domu Ojca. Święta Zmartwychwstania Pańskiego to dar i tajemnica nowego i stale odnawiającego się życia w Chrystusie powstającego z grobów i ruin naszych ludzkich potknięć i grzechów, trudności, a nawet tego, co jawi się nam jako nieszczęście. Wśród tych wszystkich doświadczeń Zmartwychwstały Pan otworzył dla nas i stale nam proponuje drogę życia. Niechaj będzie On nam zawsze Panem i Pasterzem. Życzę wszystkim błogosławionych Święt Zmartwychwstania Pańskiego.

KONSEKRACJA KSIĘDZA BISKUPA SIEDLECKIEGO ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO
ODBYŁA SIĘ W RZYMIE, W BAZYLICE ŚWIĘTEGO PIOTRA, 20 MAJA 2002, W ŚWIĘTO
MATKI KOŚCIOŁA, SAKRY BISKUPIEJ UDZIELIŁ KARD. ANGELO SODANO, SEKRETARZ
STANU STOLICY APOSTOLSKIEJ PRZY WSPÓLUDZIALE J. E. Ks. ARCYBISKUPA HENRYKA
MUSZYŃSKIEGO- METROPOLITY GNIEŹNIEŃSKIEGO I
J. E. Ks. Biskupa Seniora Jana Mazura..

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L.dz. 366/2002

Siedlce, 24 maja 2002 r.

AKT

**kanonicznego objęcia Diecezji Siedleckiej
przez J. E. Ks. Biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego**

Dnia 24 maja 2002 roku przybył do Kurii Diecezjalnej Siedleckiej J.E. Ks. Biskup Zbigniew Kiernikowski. Został konsekrowany 20 maja 2002 roku w Bazylice św. Piotra w Rzymie przez J. Em. Kardynała Angelo Sodano- Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej, przy współudziale J. E. Ks. Arcybiskupa Henryka Muszyńskiego- Metropolity Gnieźnieńskiego i J. E. Ks. Biskupa Seniora Jana Mazura. W obecności kanclerza Kurii Ks. Franciszka Dudki przedstawił kolegium konsultorów w składzie:

J. E. Ksiądz Biskup Henryk Tomasiak

Ksiądz prałat Franciszek Dudka

Ksiądz prałat Konstanty Kusyk

Ksiądz prałat Franciszek Juchimiuk

Ksiądz prałat Michał Domański

Ksiądz Kanonik Eugeniusz Syczewski

Ksiądz Krzysztof Pawłowski –

bulę Papieża Jana Pawła II z dnia 28 marca 2002 roku, mianującą Go Biskupem Diecezjalnym Siedleckim i tym samym objął kanonicznie Diecezję Siedlecką zgodnie z kan. 382 § 3 Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Uroczysty ingres do katedry siedleckiej został ustalony na dzień 7 czerwca 2002 roku, godz. 17⁰⁰.

NOMINACJE

BISKUP SIEDLECKI
L. dz. 368/2002

Siedlce, 24 maja 2002 r.

Przewielebny
Ksiądz Prałat Dr Mieczysław GŁOWACKI
Oficjał Sądu Biskupiego w Siedlcach

Zgodnie z kan. 1420 § 5 Kodeksu Prawa Kanonicznego, z dniem dzisiejszym zatwierdzam Księdza Prałata na urządzie wikariusza sądowego, czyli oficjała, Sądu Biskupiego w Siedlcach.

Na owocną pracę z serca błogosławię.



Kanclerz

Biskup Siedlecki

BISKUP SIEDLECKI
L. dz. 369/2002

Siedlce, 24 maja 2002 r.

Wielebny
Ksiądz Dr Leszek OSTAS
Wiceoficjał Sądu Biskupiego w Siedlcach

Zgodnie z kan. 1420 § 5 Kodeksu Prawa Kanonicznego, z dniem dzisiejszym zatwierdzam Księdza Doktora na urządzie pomocniczego wikariusza sądowego, czyli wiceoficjała, Sądu Biskupiego w Siedlcach.

Na owocną pracę z serca błogosławię.



Kanclerz

Biskup Siedlecki

KOMUNIKATY KURII

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA
L. dz. 212/2002

Siedlce, dnia 29 marca 2002 r.

Komunikat o mianowaniu Biskupa Siedleckiego

Kuria Diecezjalna Siedlecka przekazuje następujący komunikat:

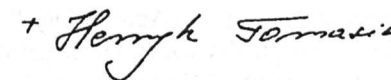
Ojciec Święty Jan Paweł II mianował w dniu 28 marca 2002 roku Biskupem Siedleckim Księdza Prałata Zbigniewa Kiernikowskiego, dotychczasowego Rektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie.

Ksiądz Biskup Nominat Zbigniew Kiernikowski urodził się 2 lipca 1946 roku w Szamarzewie k. Wrześni. Święcenia kapłańskie otrzymał 6 czerwca 1971 roku w Gnieźnie. Studiował na Politechnice Poznańskiej (1964-1965) oraz w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie (1972-1976). Był prorektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie w latach 1982-1986. Jest wykładowcą w Papieskim Uniwersytecie Urbanańskim w Rzymie, w Papieskim Uniwersytecie Św. Tomasza w Rzymie oraz w Uniwersytecie w Toruniu.

Od 1987 roku pełni funkcję rektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie.

Osobę i posługę Księdza Biskupa Nominata Zbigniewa Kiernikowskiego polecamy serdecznej modlitwie całej Diecezji.

Notariusz



Administrator Diecezji Siedleckiej

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA
L. dz. 282/2002

Siedlce, 23 kwietnia 2002 roku

Czcigodny Księżu

Kuria Diecezjalna Siedlecka przekazuje następujące informacje:

1. Konsekracja Księdza Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego odbędzie się w Rzymie, w Bazylice Świętego Piotra, 20 maja, o godzinie 17⁰⁰.

Zachęcamy do udziału w tej uroczystości.

Księża zainteresowani korzystaniem z linii lotniczych proszeni są o kontakt z Księdzem Rektorem Konstantym Kusykiem.

2. Konferencja Księży Dziekanów odbędzie się w dniu 7 maja 2002 roku, w gmachu Seminarium Duchownego.

Notariusz

+ Henryk Tomasz

Administrator Diecezji Siedleckiej

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L.dz. 308/2002

Siedlce, dnia 6 maja 2002 r.

Komunikat o konsekracji oraz ingresie Biskupa Siedleckiego

Ojciec Święty Jan Paweł II mianował, w dniu 28 marca 2002 roku, Biskupem Siedleckim Księdza Prałata Zbigniewa Kiernikowskiego.

Ksiądz Biskup Nominat Zbigniew Kiernikowski urodził się 2 lipca 1946 roku w Szamarzewie k. Wrześni. Święcenia kapłańskie otrzymał 6 czerwca 1971 roku w Gnieźnie. Jest wykładowcą w Papieskim Uniwersytecie Urbaniańskim w Rzymie, w Papieskim Uniwersytecie Św. Tomasza w Rzymie oraz w Uniwersytecie w Toruniu. Od 1987 roku pełni funkcję rektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie.

W dniu 20 maja 2002 roku, w Święto Najświętszej Maryi Panny, Matki Kościoła, w Bazylice Świętego Piotra w Rzymie, o godzinie 17⁰⁰, Ksiądz Biskup Nominat otrzyma święcenia biskupie. Głównym konsekratorem będzie Kardynał Angelo Sodano, Sekretarz Stanu Stolicy Apostolskiej. Współkonsekratorami będą: Arcybiskup Henryk Muszyński, Metropolita Gnieźnieński oraz Biskup Senior Jan Mazur.

W Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, 7 czerwca 2002 roku, o godzinie 17⁰⁰, Ksiądz Biskup Zbigniew Kiernikowski odbędzie uroczysty ingres do katedry siedleckiej.

Osobę i posługę nowego Księdza Biskupa Diecezjalnego polecamy serdecznej modlitwie całej Diecezji. Będziemy prosili Pana Boga, przez wstawiennictwo NMP Matki Kościoła, o potrzebne łaski dla Pasterza Diecezji w prowadzeniu Ludu Bożego drogami Ewangelii.

W gorącej modlitwie zjednoczymy się szczególnie w dniu konsekracji oraz podczas uroczystego ingresu Księdza Biskupa do katedry siedleckiej. Kapłanów, rodziny zakonne, grupy apostołskie oraz Was, Drodzy Bracia i Siostry, Wierni Świeccy, zapraszamy do bardzo licznego uczestnictwa w uroczystościach ingresowych Biskupa Siedleckiego w dniu 7 czerwca 2002 roku.

Notariusz

+ Henryk Tomasz

Administrator Diecezji Siedleckiej

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L. dz. 390/2002

Siedlce, 31 maja 2002 r.

Czcigodny Księżu

Kuria Diecezjalna Siedlecka serdecznie zaprasza Czcigodnego Księdza na uroczystości ingresowe Księdza Biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego do Katedry Siedleckiej w dniu 7 czerwca 2002 roku, o godzinie 17⁰⁰.

Zapraszamy także na spotkanie i posiłek po Mszy świętej, które odbędzie się przy Kurii.

Prosimy także o przyjęcie następujących informacji:

1. W dniu 2 czerwca przekazujemy Wiernym „Zaproszenie na uroczystość Ingresu Biskupa Siedleckiego”. Można to uczynić w miejsce homilii.
2. W dniu 7 czerwca włączamy do Liturgii Mszy Świętej dziękczynne „Ciebie Boga” oraz odpowiednie wezwania do Modlitwy Wiernych.
3. Bardzo prosimy o przekazanie zaproszenia oraz niniejszych informacji wszystkim Księżom na terenie Parafii.
4. Uczestnicy uroczystości ingresowych gromadzą się 7 czerwca, o godzinie 16³⁰, przed gmachem Kurii oraz wzdłuż ulicy Piłsudskiego.
5. Członkowie kapituł uczestniczą w uroczystości ingresowej w stroju chórowym.
6. Parking dla aut Księży oraz oficjalnych delegacji jest zlokalizowany na stadionie Pogoni. Wjazd od ul. Wojskowej.
7. Parking dla autokarów jest przewidziany przy kościele św. Józefa. Autokary zatrzymują się przy dworcu PKS lub na początku ul. Wojskowej, a następnie odjeżdżają na parking.
8. Poczty sztandarowe zgłaszamy do Ks. Dyrektora Wydziału Duszpasterckiego M. Daniluka (do 5 czerwca).

Ks. M. Daniluk

Dyrektor Wydziału
Duszpasterstwa Ogólnego

+ Henryk Tomasz

Wikariusz Generalny

Czcigodny Księżu

Kuria Diecezjalna w Siedlcach, w nawiązaniu do przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym i o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie dotyczącym „kapitału początkowego” (związane jest to z gromadzeniem dokumentów dotyczących przyszłej emerytury), przekazuje najważniejsze informacje:

1. Kapitał początkowy ustalany jest dla każdej osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31.12.1948, która przed dniem 1.01.1999 opłacała składkę na ubezpieczenie społeczne lub za którą składkę opłacał pracodawca.

2. Dokumentację w zakresie kapitału początkowego dla osoby duchownej gromadzą:

- instytucja zatrudniająca osobę duchowną (np. szkoła)
- osoba duchowna, jeżeli sama opłacała składkę na ubezpieczenie społeczne.

3. Należy prosić Oddziały ZUS, w których opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne, o potwierdzenie wszystkich okresów składkowych, a instytucje zatrudniające o wydanie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu - WZÓR RP-7.

4. Do dokumentacji kapitału początkowego należy dołączyć: kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych o przebiegu pracy duszpasterskiej (druk RP-6 – wydaje ZUS) świadectwa pracy i zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wydane przez poszczególne szkoły, potwierdzenia opłacania składek wydane przez właściwy ZUS, zaświadczenie z Kurii Diecezjalnej o czasie odbycia studiów WSD i pracy kapłańskiej, ewentualnie zaświadczenie o odbyciu służby wojskowej. Jest to szczególnie ważne, gdyż cały okres „bycia osobą duchowną” przed 1989 rokiem zalicza się do okresów składkowych (warunek załączenie zaświadczenia i opłacanie składek po 1.07.1989 r.).

5. W przypadku zatrudniania pracowników (kościelny, organista, pomoc domowa) należy dopomóc w kompletowaniu dokumentów.

6. Ostateczny termin składania dokumentacji dotyczącej kapitału początkowego upływa z końcem 2003 r.

7. Wskazane jest sprawdzenie we właściwym Oddziale ZUS, czy za lata ubiegłe (1999-2001) zostały złożone prawidłowo wszystkie dokumenty dotyczące opłacania składek (deklaracje, zgłoszenia) i czy prawidłowo zostały dokonane wpłaty. W przypadku nieprawidłowości należy dokonać odpowiednich korekt i dopłat. Przypomina się, że deklaracje należy składać za każdy miesiąc.

8. Dla ułatwienia obliczeń należnych składek płaconych przez osobę duchowną i Fundusz Kościelny na poszczególne ubezpieczenia podajemy wskaźniki procentowe:

	Składka % podstawy wymiaru	Osoba duchowna	Fundusz Kościelny
Emerytalne	19,52 %	3,904 %	15,616 %
Rentowe	13,00 %	2,60 %	10,4 %
Wypadkowe	1,62 %	0,324 %	1,296 %
Zdrowotne	7,75 %	7,75 %	

9. Księża zmieniający miejsce pobytu zobowiązani są do podania tych zmian do ZUS i Urzędu Skarbowego:

ZUS - nowe miejsce zamieszkania na drukach:

- ZUS ZUA - zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej
- ZUS ZFA - zgłoszenie zmiany danych płatnika składek.

Urząd Skarbowy (dotyczy księży wikariuszy i proboszczów). Należy w dotychczasowym urzędzie złożyć podanie o zakończeniu pracy w danej parafii i o rozpoczęciu pracy w nowej parafii w nowym urzędzie skarbowym podając datę tej zmiany. Należy również tę zmianę podać w formularzu NIP-3.

10. W bieżącym roku najniższe wynagrodzenie będące podstawą ustalania składek na ubezpieczenia społeczne nadal wynosi 760 zł, a zasiłek stały 406 zł miesięcznie (podstawa na ubezpieczenie zdrowotne dla księży nie płacących podatku w US).

11. Można dokonać zmiany kasy chorych. Zmiany tej dokonujemy w kasie chorych, do której przystępujemy (kasy chorych wydają odpowiednie druki). Ważne jest w przypadku podwójnego ubezpieczenia zdrowotnego (szkoła i bycie wikariuszem lub proboszczem), aby była to ta sama kasa chorych.

12. Szczegółowych informacji udzielają Oddziały ZUS lub Wydział Ekonomiczny Kurii.

Notariusz

+ Henryk Tomatik

Wikariusz Generalny

DODATEK

WSPOMNIENIE O SP. KS. PROFESORZE MARKU MAJORZE

Ks. Marek Major urodził się w Siedlcach 14 czerwca 1945 r. Jego rodzicami byli Marian i Janina zd. Wojewódzka. Został ochrzczony 10 lipca tegoż roku w kościele parafialnym p.w. św. Stanisława BM w Siedlcach. W wieku 6 lat stracił matkę – zmarła w 1951 r. Wykształcenie zdobył w Siedlcach: w 1959 r. ukończył Szkołę Podstawową i dalej uczył się w Gimnazjum im. Bolesława Prusa, które ukończył i 23 czerwca 1963 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. Dnia 4 lipca 1963 r. złożył podanie do Wyższego Seminarium Duchownego im. Benedykta XV w Siedlcach. Pisał wówczas: „pragnę zostać księdzem i poświęcić się służbie Bożej”.

Po sześciu latach studiów filozoficzno-teologicznych w seminarium w dniu 31 maja 1969 r. w Katedrze Siedleckiej przyjął święcenia kapłańskie rąk Ks. Biskupa Jana Mazura Ordynariusza Diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej. Pierwszą jego pracą duszpasterską była pomoc proboszczowi Parafii Korytnica Łaskarzewska (11-30 czerwiec 1969 r.). Na pierwszy wikariat przybył 1 lipca tegoż roku do Parafii Miedzna. W styczniu 1971 r. złożył podanie do Ks. Biskupa Ordynariusza z prośbą o pozwolenie na odbycie studiów specjalistycznych z zakresu teologii dogmatycznej, motywując to „by móc lepiej i wydajniej pracować dla dobra naszej diecezji”. Jednak ostatecznie rozpoczął studia z zakresu Pisma Świętego. Z dniem 27 sierpnia 1971 r. został zwolniony z obowiązków wikariusza Parafii Miedzna. W czasie studiów w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim pomagał w duszpasterstwie diecezjalnym: 4 września 1971 r. oddelegowano go do pomocy proboszczowi Parafii Mokobody, w lipcu 1972 r. pomagał proboszczowi Parafii Sarnaki w duszpasterstwie wczasowym w Mierzwicach nad Bugiem, 22 grudnia 1972 r. został mianowany wikariuszem substytutem Parafii Czerwonka Grochowska, w sierpniu 1973 r. pełnił obowiązki kapelana przy Kościele SS. Benedyktynek od Nieustającej Adoracji Najświętszego Sakramentu w Siedlcach. Studia w Lublinie ukończył 7 czerwca 1973 r. z wynikiem bardzo dobrym uzyskując tytuł licencjata z teologii i stopień magistra nauk biblijnych.

Od Ks. Biskupa Jana Mazura uzyskał zgodę na dalsze studia biblijne w Rzymie w Pontificio Istituto Biblico. W czasie oczekiwania na paszport pomagał do 22 października 1973 r. w duszpasterstwie w Parafii św. Anny w Białej Podlaskiej. Po trzyletnich studiach i złożeniu przepisanych prawem egzaminów 19 czerwca 1976 r. otrzymał dyplom Licentiat in Re Biblica. Pracę licencjacką pisał na temat psalmu 24. Dnia 13 marca 1976 r. Ks. Biskup Jan Mazur wyraził zgodę na dalsze studia Ks.

Marka Majora w Jerozolimie. Pisał Ks. Franciszek Mączyński, charakteryzując jego pobyt w Rzymie: „... uważam go za człowieka poważnego: poważnie traktuje swoje obowiązki tutaj, i jest nadzieja, że takim będzie w przyszłości przy Bożej pomocy ... oceny dotychczasowych egzaminów ma bardzo dobre i dobre. Czasu więc na próżno nie traci. Pobyt w Ziemi Świętej dla biblisty jest jak najbardziej wskazany, dla całości zdobytej wiedzy i przeżyć, jakie podobny pobyt w duszy zwłaszcza kapłańskiej zostawia. Przeżyciami tymi będzie się mógł dzielić ze swymi słuchaczami ...”. Te dalsze studia podjął w Pontificum Athenaeum Antonianum Ordinis Fratrum Minorum, Sectio Biblica Hierosolimitana w Jerozolimie. Tamże, z oceną „magna cum laude”, dnia 8 stycznia 1979 r. obronił pracę doktorską zatytułowaną: *Akeldama nellombra del tradimento di Giuda. Studio esegetico, storico ed archeologico*. (Hakeldama w cieniu zdrady Judasza. Studium egzegetyczne, historyczne i archeologiczne). Przez pół roku przebywał w Rzymie w związku z koniecznością wydania drukiem części pracy doktorskiej. Po tej publikacji 14 lipca 1979 r. otrzymał dyplom doktora Św. Teologii ze specjalizacją biblijną. Dyplom ten nostryfikował w KUL 11 marca 1981 r.

Wrócił do Polski i z dniem 19 sierpnia 1979 r. został mianowany wikariuszem Parafii Mordy. Od 1 października 1979 r. rozpoczął wykłady z Pisma Świętego w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach. Jako wykładowca i profesor seminaryjny był bardzo szanowany i lubiany przez alumnów. Swoich słuchaczy traktował poważnie, bardzo interesujące były jego osobiste refleksje. Często bywał zapraszany na prymicje jako kaznodzieja. Od 12 grudnia 1979 r. pełnił obowiązki wikariusza Parafii Katedralnej w Siedlcach. W Wielkim Poście 1980 r. wygłosił wspinałą serię nauk pasyjnych w katedrze, w których ukazał swoje głębokie przemyślenia i znajomość biblijnych realiów Ziemi Świętej. Dnia 21 października 1981 r. został mianowany proboszczem Parafii Paprotnia. Myślał wówczas jeszcze o dalszej pracy naukowej. Od 15 października 1983 r. do 30 stycznia 1984 r. przebywał w Rzymie. Uczestniczył wtedy w sympozjum naukowym o tematyce „Figura Mądrości a Chrystopologia” w Papieskim Instytucie Biblijnym.

Już w czasie studiów w Jerozolimie przewodniczył pielgrzymkom po Ziemi Świętej. W latach osiemdziesiątych (1981 – 1989) przewodniczył pielgrzymkom wiernych i kapłanów z Diecezji Siedleckiej do miejsc uświęconych obecnością Jezusa Chrystusa. W pamięci uczestników pielgrzymki te i sposób ich prowadzenia przez Ks. Marka Majora pozostawiły niezatarte wspomnienia. Na własną prośbę 28 sierpnia 1987 r. został zwolniony z obowiązków proboszcza Parafii Paprotnia. Zamieszkał w Siedlcach przy ul. Floriańskiej 5. W dalszym ciągu wykładał Pismo Święte w seminarium diecezjalnym, bywał często zapraszany do prowadzenia rekolekcji w wielu parafiach diecezji (1981 – 1990). Jako członek z wyboru, 31 grudnia 1980 r. wszedł do Rady Kapłańskiej w Diecezji Siedleckiej. W Radzie Kapłańskiej służył Diecezji i jej Pasterzowi ponad 15 lat. Był również członkiem Diecezjalnej Komisji Liturgicznej.

Od 22 maja 1991 r. rozpoczął pracę duszpasterską w Ordynariacie Polowym Wojska Polskiego. Jako kapelan wojskowy, w stopniu kapitana, przebywał od 1 czerwca 1991 r. do 12 lutego 1992 r. w Syrii, na Wzgórzach Golan wraz z Kontyngentem Polskich Sił Zbrojnych w ramach Sił Pokojowych ONZ. Jako kapelan zapisał się dobrze w pamięci żołnierzy. Organizował im wyjazdy do miejsc w Ziemi Świętej uświęconych obecnością Jezusa Chrystusa. Imponowała im też znajomość języków Ks. Marka. Po powrocie z Syrii został przez Ks. Biskupa Polowego WP Sławoja Leszka Głódzia 3 marca 1992 r. mianowany proboszczem Parafii Garnizonowej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Siedlcach. Od 4 grudnia 1992 r. pełnił funkcję Wicedziekana Warszawskiego Okręgu Wojskowego. W tym czasie opublikował serię artykułów o tematyce biblijnej w Dwutygodniku Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego „Nasza Służba”. Na Święto Wojska 15 sierpnia 1996 r. został awansowany na stopień majora. We wrześniu tegoż roku ponownie wyjechał jako kapelan z żołnierzami Polskich Sił Zbrojnych wchodzących w skład Pokojowego Kontyngentu Wojskowego ONZ do Syrii. Po rocznym pobycie wrócił do kraju i 18 września 1997 r. objął urząd proboszcza Parafii Garnizonowej w Siedlcach. W tym roku został wybrany do Rady Kapłańskiej w Ordynariacie Polowym Wojska Polskiego, w związku z tym poprosił o zwolnienie go z obowiązków członka Rady Kapłańskiej w Diecezji Siedleckiej. Do Rady Kapłańskiej w Ordynariacie Polowym Wojska Polskiego należał od 25 lutego 1998 r. W tym czasie w Katolickim Radio Podlasie prowadził cotygodniową audycję „Na prawo patrz”.

Z dniem 30 czerwca 1999 r. został odwołany z urzędu proboszcza Parafii Wojskowej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Siedlcach i od dnia 1 lipca tegoż roku mianowany proboszczem Parafii Wojskowej p.w. św. Stanisława BM w Radomiu. W tym czasie rozwinęła się dająca o sobie znaki już od kilku miesięcy choroba – rak przelyku. W piśmie do Biskupa Polowego datowanym dnia 7 sierpnia 1999 r. Ks. Marek Major pisał: „... W związku z chorobą i podjętym leczeniem, które wymaga odosobnienia, specjalnej diety, opieki i ciągłej konsultacji lekarskiej jestem zmuszony pozostać przez pewien okres czasu ... w miejscu stałego zamieszkania w Siedlcach, ul. Floriańska 5/21, nie mogąc pełnić obowiązków proboszcza Parafii Wojskowej w Radomiu ...”. Choroba nie opuściła go już do ostatniego dnia. W Misjach Parafialnych w kościele garnizonowym w Siedlcach połączonych z nawiedzeniem Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej Hetmanki Żołnierza Polskiego, w marcu (19-23) 2000 r. nie mógł już uczestniczyć. Wtedy 22 marca 2000 r. odwiedził chorego Ks. Marka w jego mieszkaniu Ks. Biskup Sławoj Leszek Głódź. Kolejny już raz wyjechał na leczenie do szpitala w Warszawie. I tam, w poniedziałek rano 10 kwietnia 2000 r. Jezus Chrystus odwołał do wieczności swego kapłana. Kiedy zaczęła się agonia współpacjenci zaczęli odmawiać Litanię do Matki Bożej i Różaniec. To była jego ostatnia modlitwa na ziemi. Zmarł przy trzecim dziesiątku Różańca.

Pogrzeb śp. Ks. Marka Majora odbył się 13 kwietnia 2000 r. Ciało Zmarłego wprowadził do katedry w Siedlcach Ks. Biskup Henryk Tomasik. O godzinie 12 rozpoczęła się Msza Święta pogrzebowa z ceremoniałem wojskowym. Przewodniczył Biskup Siedlecki Jan Nowak. Współkoncelebrowali Ks. Biskup Sławoj Leszek Głódź i Ks. Biskup Henryk Tomasik oraz ok. 300 kapłanów z Diecezji Siedleckiej, Diecezji Drohiczyńskiej i Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. 9 Siedlecka Brygada, której Zmarły był kapelanem, wystawiła Kompanię Honorową. Grała orkiestra wojskowa Garnizonu Siedlce. Katedra była wypełniona ludźmi, obecna była kadra obu siedleckich jednostek i żołnierze. Trumnę okryto flagą ONZ. Homilię żałobną wygłosił Biskup Polowy Sławoj Leszek Głódź. Kreśląc postać zmarłego Ks. Marka Majora kaznodzieja mówił o związku życia kapłana z życiem Jezusa Chrystusa i z okresem liturgicznym – Wielkim Postem. Ks. Marek wiedział i wierzył, że stanie przed bramą śmierci. Przeszedł swoją drogę krzyżową do stacji XI i XIV, a w grobie Zmartwychwstałego Chrystusa bywał i modlił się. „Nikt z nas nie żyje dla siebie ...”. Ks. Marek dzielił się swoim kapłaństwem i wiedzą z kapłanami, ludźmi, żołnierzami. Budował Kościoł w ludzkich sercach. Włączył się w nurt nowych czasów i przemian w Ojczyźnie. Dobre czyny są trwalsze niż śmierć, dobro nie umiera.

Po Mszy Świętej w katedrze Ks. Konstanty Kusyk Rektor Seminarium podziękował za pracę Zmarłego w Siedleckim Seminarium. Kondukt żałobny na cmentarz przy ul. Cmentarnej poprowadził Ks. Biskup Henryk Tomasik, seminaryjny kolega zmarłego ks. profesora. Na cmentarzu, w imieniu nieobecnego już Ks. Biskupa Polowego przemówił Ks. płk Jerzy Syryjczyk. Podziękował Biskupom Diecezji Siedleckiej za pozwolenie na pracę Ks. Marka Majora w Ordynariacie Polowym, wszystkim obecnym za udział w pogrzebie. Ks. Biskup Henryk Tomasik wyraził wdzięczność Bogu za dobro które przyszło przez osobę Ks. Marka, za pracę kapłańską, za świadectwo wiary, szczególnie to ostanie w chorobie. Odczytał list ze szpitala napisany przez współpacjenta, również kapłana, o ostatnich chwilach życia „odszedł spokojnie, cierpiał z godnością”. Ciało śp. Ks. Marka Majora zostało pochowane w ziemi, w grobie jego matki Janiny. Nad otwartą mogiłą Kompania Honorowa wykonała trzykrotną salwę. „*I wróci się proch do ziemi, tak jak nią był, a duch powróci do Boga, który go dał*”. (Koh 12,7)

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

List apostolski w formie "motu proprio" Misericordia Dei, o niektórych aspektach sprawowania sakramentu pokuty	133
Niezastąpiona wartość sakramentu pokuty. Przesłanie Ojca Świętego do spowiedników	140
List papieski do sekretarza stanu kard. Angelo Sodano.....	143
Z okazji uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod świątynię Bożej Opatrzności w Warszawie	144

Episkopat Polski

Apel Biskupów Polskich w sprawie pokoju	146
Święty Andrzej Bobola patronem ewangelizacji w trudnych czasach	148

Biskup Siedlecki

List kondolencyjny Ojca Świętego	153
Komunikat Kurii Diecezjalnej Siedleckiej o śmierci i pogrzebie Księdza Biskupa Jana Wiktora Nowaka	153
Pozdrowienie arcybiskupa Józefa Kowalczyka, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce, skierowane na początku Mszy św. żałobnej 26.03.2002 r.	155
Słowo biskupa Henryka Tomasika do uczestników uroczystości pogrzebowych śp. Biskupa Jana Wiktora Nowaka	156
Ks. Konstanty Kusyk	159
Ks. Jan Pieńkosz, Biskup Siedlecki Jan Wiktor Nowak wezwany do wieczności	160
Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce	165
Pismo Nuncjatury Apostolskiej w Polsce	165
Bulla nominacyjna	166
Komunikaty	167
Życzenia przedstawicieli Diecezji Siedleckiej Biskupowi Nominatowi	168
Słowo Ks. Bpa Nominata Zbigniewa Kiernikowskiego do Duchowieństwa i Wiernych Diecezji Siedleckiej.....	169

Nominacje	172
-----------------	-----

Komunikaty kurii

Komunikat o mianowaniu Biskupa Siedleckiego.....	173
Pismo Kurii Diecezjalnej Siedleckiej do Księży	173
Komunikat o konsekracji oraz ingresie Biskupa Siedleckiego	174
Zaproszenie Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	175
Komunikat o ubezpieczeniu społecznym, o emeryturach i rentach	176

Dodatek

Wspomnienie o śp. Ks. Profesorze Marku Majorze	178
--	-----

ISSN 1230-7165

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka
08-100 Siedlce, ul. Piłsudskiego 62
tel. (025) 644-21-95, 632-31-26; fax (025) 644-87-44
Redaktor Naczelny: Ks. Krzysztof Samsel